

Projekt

z dnia 10 grudnia 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W BRZESZCZACH**

z dnia 5 grudnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia "Strategii rozwoju gminy Brzeszcze do roku 2034"

Na podstawie art. 10f ust. 4 i art. 18 ust. 2 pkt. 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 roku poz. 1153) Rada Miejska w Brzeszczach uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się "Strategię rozwoju gminy Brzeszcze do roku 2034" , stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Brzeszcz.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej
w Brzeszczach

Danuta Socha

Strategia rozwoju gminy Brzeszcze do roku 2034

Opracowane przez:

www.CentrumFunduszyUE.pl

**we współpracy z Zespołem zadaniowym
Urzędu Gminy w Brzeszczach**

Spis treści

Wstęp	5
Wnioski z diagnozy	6
Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno- środowiskowej	6
Podstawowe informacje o gminie Brzeszcze	6
Wnioski z Diagnozy	7
Badanie ankietowe	13
Podstawowe informacje	13
Wnioski z badania ankietowego	13
Wizja i misja	15
Cele strategiczne w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno- środowiskowej	16
Kierunki działań podejmowane do osiągnięcia celów strategicznych	20
Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia	26
Model struktury funkcjonalno-przestrzennej	39
System osadniczy	39
System przyrodniczy	42
System transportowy	44
Infrastruktura techniczna i społeczna	46
Obszary strategicznej interwencji	49
Model struktury funkcjonalno-przestrzennej	51
Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej	54
Polityka przestrzenna na poziomie gminnym	54
Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu	54
Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	55
Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej	56
Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego	57
Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego	57

Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej	57
Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500kW	59
Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco lub potencjalnie oddziaływać na środowisko	60
Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	61
Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji	62
Polityka przestrzenna na poziomie krajowym	62
Plan przeciwdziałania skutkom suszy na lata 2021-2027	62
Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły	63
Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły	64
Obszary strategicznej interwencji	68
System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów	72
Podmioty odpowiedzialne za realizację Strategii	72
Monitoring oraz ewaluacja Strategii	73
Dokumenty wykonawcze	74
Ramy finansowe i źródła finansowania	80
Spis tabel	82
Spis map	82

Wstęp

Strategia rozwoju gminy Brzeszcze do roku 2034 stanowi jeden z najważniejszych dokumentów określających strategiczne kierunki rozwoju gminy na najbliższe lata. Wskazane w Strategii cele strategiczne, cele operacyjne i kierunki działań są odzwierciedleniem wizji rozwoju gminy Brzeszcze oraz misji, która przyświeca całej samorządowej wspólnotce. Strategia jest podstawą do opracowania i wdrażania projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych.

Strategia rozwoju gminy Brzeszcze do roku 2034 powstała w oparciu o ustawę z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198). Ponadto podstawę prawną dla wspomnianego dokumentu stanowią następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907, 1940),
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1881, 1940).

Prace nad Strategią zostały rozpoczęte 27 czerwca 2024 r., kiedy to uchwałą nr III/30/2024 Rady Miejskiej w Brzeszczach podjęto decyzję o przystąpieniu do opracowania Strategii rozwoju gminy Brzeszcze do roku 2034 oraz określono szczegółowy tryb i harmonogram opracowania projektu Strategii. Uchwała została zmieniona na podstawie uchwały nr X/126/2025 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 25 lutego 2025 r.

Na podstawie Zarządzenia nr 66/2024 Burmistrza Brzeszcz z dnia 1 lipca 2024 r. powołano zespół ds. opracowania Strategii rozwoju gminy Brzeszcze do roku 2034.

Przygotowanie Strategii poprzedziło sporządzenie dokumentu pn. „Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej gminy Brzeszcze”, której celem było przede wszystkim zidentyfikowanie najważniejszych cech, zasobów, potencjałów, a także problemów gminy dla wyznaczenia długofalowej polityki rozwoju.

Wnioski z diagnozy

Zgodnie z ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198), podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej. W Strategii natomiast zawarte są wnioski z diagnozy, które zostały opracowane przede wszystkim na podstawie analizy SWOT oraz badania ankietowego.

Wnioski z diagnozy stanowiły podstawę opracowania części kierunkowej Strategii, która zawiera wizję, cele strategiczne, kierunki działań, kluczowe projekty do realizacji oraz model struktury funkcjonalno-przestrzennej wraz z rekomendacjami w zakresie polityki przestrzennej i wskazaniem obszarów strategicznej interwencji.

W ramach pogłębienia diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej gminy Brzeszcze przeprowadzono badanie ankietowe. Celem ankiety było poznanie realnych potrzeb mieszkańców gminy oraz ich opinii na temat poziomu rozwoju, a w rezultacie – identyfikacja możliwości, barier oraz potrzeb rozwojowych istniejących w tym obszarze.

Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej

PODSTAWOWE INFORMACJE O GMINIE BRZESZCZE

Gmina Brzeszcze jest gminą miejsko – wiejską położoną w powiecie oświęcimskim, w województwie małopolskim, na terenie Kotliny Oświęcimskiej. Jej granice wyznaczają dwie rzeki: Soła od wschodu i Wisła od zachodu.

Obszar gminy graniczy z jednostkami samorządowymi należącymi do województwa śląskiego: od zachodu z gminą Miedźna, od południa z gminą Wilamowice oraz do województwa małopolskiego: od wschodu z gminą Oświęcim i Kęty. Gmina Brzeszcze jest najdalej wysuniętą na zachód gminą województwa. Gmina jest jedną z dziewięciu jednostek należących do powiatu oświęcimskiego.

Zgodnie z danymi GUS, liczba mieszkańców gminy Brzeszcze na koniec 2024 roku wyniosła osób. Na obszarze wiejskim gminy mieszkało 9 711 osób (47,93% ogółu), a na

obszarze miejskim 10 548 osób (52,07% ogółu). Na koniec 2024 roku gminę zamieszkiwało 9 857 mężczyzn (48,65% ogółu) i 10 402 kobiet (51,35% ogółu).

WNIOSKI Z DIAGNOZY

Liczba ludności w gminie Brzeszcze maleje, co wpływa niekorzystnie na sytuację demograficzną gminy. Spadek liczby ludności jest obserwowany również na poziomie powiatu oświęcimskiego, województwa małopolskiego i Polski, co świadczy o ogólnokrajowym problemie zmniejszającej się liczby społeczeństwa.

Pogłębiający się ujemny przyrost naturalny oznacza zmniejszającą się liczbę dzieci, co wpływa na spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym, które w przyszłości mogłyby zastąpić osoby odchodzące z rynku pracy.

Spadek liczby osób w wieku produkcyjnym powoduje mniejszą liczbę osób, które mogłyby podjąć zatrudnienie i stwarzać nowe miejsca pracy w gminie. Wynika to m.in. z ujemnego przyrostu naturalnego w obserwowanym okresie.

W latach 2018-2023 liczba osób w wieku poprodukcyjnym była większa od liczby osób w wieku przedprodukcyjnym. Prognoza GUS przewiduje utrzymywanie się w kolejnych latach wzrostu liczby osób w tej grupie wiekowej. Oznacza to, że w gminie Brzeszcze występuje zmiana demograficzna, którą jest proces starzenia się społeczeństwa. Może to rodzić problem coraz większego zapotrzebowania na opiekę zdrowotną czy świadczenia społeczne. Proces starzenia się społeczeństwa nie jest obserwowany tylko w gminie Brzeszcze, ale też w całym kraju, na co wskazują statystyki dla powiatu oświęcimskiego, województwa małopolskiego i Polski.

Wartości salda migracji ogółem i migracji wewnętrznych na koniec 2022 roku są ujemne, co stanowi przesłankę do przeprowadzenia działań, które zatrzymają mieszkańców na terenie gminy, zwłaszcza osoby młode, w tym posiadające wyższe lub specjalistyczne wykształcenie.

Statystyki wskazują na większy poziom wymeldowań do miast w latach 2018-2019 i późniejszą przewagę wymeldowań na wieś, w tym poza obszar gminy Brzeszcze, w latach 2020-2022.

Warto zaznaczyć, że wyżej wymienione zjawiska demograficzne występujące na terenie gminy Brzeszcze mogą mieć niekorzystny wpływ na pozostałe sfery, np. ze względu

na mniejszą liczbę uczących się na terenie gminy oraz osób płacących podatki. Gmina powinna zatem podejmować działania zmierzające do zmniejszenia ich skali.

Liczba dzieci w przedszkolach oraz w szkołach nieznacznie wzrosła w badanym okresie. Wskaźnik skolaryzacji był na poziomie poniżej 100% w badanym okresie, co wynika z faktu, że nie wszystkie dzieci mieszkające i zameldowane w gminie uczęszczają do szkół na jej terenie.

Ośrodek Kultury w Brzeszczach, Kino „Wisła” oraz Biblioteka Główna i jej 4 filie prowadzą bogatą działalność kulturalną i edukacyjną, oferując szereg wydarzeń kulturalno-rozrywkowych oraz różne atrakcje np. konkursy i wystawy. Szereg działań podejmowanych przez Ośrodek Kultury i biblioteki wpływa na podniesienie atrakcyjności oferty kulturalnej gminy.

Na terenie gminy funkcjonują kluby sportowe, które łączą osoby z pasją do sportu. W gminie jest kilka obiektów sportowych, które służą m.in. do organizacji zawodów sportowych. Umożliwia to popularyzację kultury fizycznej wśród mieszkańców gminy Brzeszcze.

Dodatkowy atut gminy Brzeszcze stanowią obiekty zabytkowe znajdujące się na jej terenie. W gminie zlokalizowane są również kompleksy leśne i stawowe, które wzbogacają krajobraz. Wszystkie te walory sprawiają, że gmina staje się bardziej atrakcyjnym miejscem pod względem turystycznym.

W Brzeszczach, gminnymi jednostkami realizującymi zadania pomocy społecznej są: Ośrodek Pomocy Społecznej oraz dwa ośrodki wsparcia – Schronisko dla osób bezdomnych (będące w strukturze organizacyjnej Ośrodka Pomocy Społecznej) i dzienny dom pomocy (Dzienny Dom Senior + w Jawiszowicach).

Należy zauważyć, że systematycznie liczba rodzin ubiegających się o pomoc maleje. Może to wiązać się z poprawą sytuacji mieszkańców gminy oraz ze skutecznością prowadzonych działań przez Ośrodek Pomocy Społecznej i innych jednostek gminy, jak również z brakiem spełniania ustawowych przesłanek udzielania pomocy społecznej (np. z powodu przekraczania progu dochodowego w wyniku podwyżek najniższego wynagrodzenia).

Gmina Brzeszcze powinna jednak podejmować działania związane z pomocą społeczną, w szczególności zapobiegające wykluczeniu społecznemu osób korzystających z pomocy. Grupami docelowymi w tym zakresie powinny być przede wszystkim: rodziny, osoby starsze czy osoby z niepełnosprawnością.

Na terenie gminy znajdują się przychodnie, apteki oraz poradnie, które zapewniają mieszkańcom dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej. Ponadto istnieje wiele możliwości otrzymania pomocy medycznej, psychologicznej i prawnej, w szczególności związanej z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz przeciwdziałaniu alkoholizmowi i narkomanii.

Na terenie gminy funkcjonuje kilkanaście organizacji pozarządowych, które czynnie i regularnie współpracują z Gminą Brzeszcze.

Poziom frekwencji w wyborach samorządowych mieszkańców gminy był wyższy niż w przypadku porównywanych jednostek, co świadczy o większej aktywności i zaangażowaniu mieszkańców gminy w wybór władz.

W gminie Brzeszcze czynnie działają jednostki odpowiedzialne za zapewnienie porządku i bezpieczeństwa w gminie. Jest to Komisariat Policji w Brzeszczach oraz sześć jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, w tym dwie jednostki w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym.

W latach 2018-2023 (z wyjątkiem 2020 roku) wydatki Gminy przewyższały kwotę dochodów, co przełożyło się na deficyt budżetowy. Długotrwały deficyt budżetowy nie powinien utrzymywać się w długim okresie, ze względu na rosnące zadłużenie i związane z tym koszty obsługi długu, które hamują rozwój gminy.

Na większości terenu gminy znajdują się gleby IV klasy bonitacyjnej oraz małe gospodarstwa rolne. Ponadto lasy stanowią około 12% całej powierzchni gminy. Gmina odznacza się przede wszystkim charakterem górniczo-przemysłowym. W związku z tym rozwój rolnictwa i leśnictwa w gminie jest utrudniony.

Liczba zarejestrowanych przedsiębiorstw na terenie gminy w 2023 roku wynosiła 2 226, a tym samym wzrosła o ok. 8% w stosunku do roku 2018. Rosnąca liczba podmiotów gospodarczych zwiększa poziom przedsiębiorczości gminy i wpływa pozytywnie na jej

rozwój gospodarczy. Przedsiębiorstwa stwarzają dodatkowe miejsca pracy, które przyczyniają się do większej liczby osób pracujących i płacących podatki.

Według danych z Urzędu Statystycznego w Chrzanowie w 1 kwartale 2024 roku w gminie Brzeszcze było: 2 173 mikroprzedsiębiorstw (1 198 w mieście, 975 na obszarze wiejskim), 42 małe przedsiębiorstwa (25 w mieście oraz 17 na obszarze wiejskim) oraz 17 średnich przedsiębiorstw (11 w mieście, 6 na obszarze wiejskim). Wynika z tego, że w gminie najwięcej jest mikro przedsiębiorców.

Ponadto na terenie gminy funkcjonują duże przedsiębiorstwa zatrudniające ponad 250 osób, które nie są ujmowane w statystykach. Należą do nich m.in. ZG Brzeszcze oraz SUG – Spółka Usług Górniczych, związane z przemysłem górniczym. Południowy Koncern Węglowy S.A. (do 2023 r. Zakład Górniczy Brzeszcze Tauron Wydobyć) jest największym pracodawcą na terenie gminy. Na koniec 2023 r. w Zakładzie Górniczym Brzeszcze było zatrudnionych 1 494 osób.

Na rynek pracy gminy Brzeszcze wpływ mają przedsiębiorstwa funkcjonujące w gminie, które zapewniają wiele miejsc pracy. Zakłady prowadzą działalność związaną z wydobywaniem paliw kopalnianych, co w skutek zamierzonej transformacji energetycznej może skutkować ich zamknięciem, a w konsekwencji doprowadzić do masowych zwolnień.

Liczba osób pracujących w 2023 roku wyniosła 8 019 osób, w tym 3 822 kobiety i 4 197 mężczyzn. Należy zaznaczyć, że ogólna liczba osób zmalała w stosunku do poprzedniego roku, jednakże porównując 2022 i 2023 rok możemy zauważyć wzrost liczby pracujących mężczyzn a spadek liczby pracujących kobiet.

W analizowanym okresie liczba osób bezrobotnych ogółem w gminie Brzeszcze wzrastała do 2020 roku, a następnie zaczęła spadać. Na koniec 2023 roku stan tej grupy dla gminy Brzeszcze wyniósł 265 osób, w tym: 161 kobiet i 104 mężczyzn. Wynika z tego, że więcej osób bezrobotnych to kobiety, ponieważ stanowią 60,75% ogólnej liczby bezrobotnych. W porównywanych jednostkach liczba bezrobotnych zmalała w 2023 roku w odniesieniu do 2018 roku.

Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych rośnie, co oznacza, że coraz więcej osób pozostaje bez pracy w długim okresie, co może wpłynąć

na konieczność wypłacania świadczeń z tego tytułu i systematyczne obciążenia dla finansów gminy.

Zmiany w liczbie osób pracujących i bezrobotnych mogą wynikać z trudnej sytuacji przedsiębiorstw związanej z pandemią COVID-19. Od 2020 roku obserwowany jest spadek liczby osób bezrobotnych, co pozytywnie oddziałuje na sytuację gospodarczą gminy, ze względu na większą aktywność zawodową ludności i mniejszą liczbę świadczeń z tytułu bezrobocia.

Według systemu informacji przestrzennej aktualnych jest 25 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (stan na listopad 2024 r.). Gmina Brzeszcze objęta jest w prawie 100% planami miejscowymi. Umożliwia to ochronę ładu przestrzennego i promowanie zrównoważonego rozwoju, przy jednoczesnym zapewnieniu rozwoju urbanistycznego i poszanowaniu środowiska naturalnego.

Teren gminy ma zapewnioną dobrą łączność komunikacyjną za pomocą dróg, kolei i ścieżek rowerowych. Mieszkańcy mają możliwość przemieszczania się rozbudowaną infrastrukturą drogową gminy za pomocą różnych środków transportu. Ponadto gmina Brzeszcze podejmuje działania w celu stworzenia efektywnego i zrównoważonego rozwoju transportu zbiorowego.

Analiza danych dotyczących liczby budynków mieszkalnych i mieszkań wykazała wzrost wartości wskaźników, co może świadczyć o zwiększonym zainteresowaniu osiedlaniem się na terenie gminy Brzeszcze. Mając na uwadze rozwój mieszkalnictwa w gminie, należy podkreślić konieczność prowadzenia racjonalnej polityki w zakresie planowania i wskazywania terenów pod zabudowę mieszkaniową, w szczególności poprzez perspektywiczne działania planistyczne (plan ogólny oraz mpzp) czy działania informacyjne wobec mieszkańców, w zakresie perspektyw rozwoju przestrzennego gminy Brzeszcze. Istotna jest przede wszystkim potrzeba zabezpieczenia przez gminę terenów oraz uwzględnienia możliwości zmiany przeznaczenia terenów w miejscowych planach pod zabudowę mieszkaniową.

Warto zaznaczyć, że gmina Brzeszcze dba również o zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych społeczności lokalnej poprzez inwestycje w zasób mieszkaniowy. Prowadzone są m.in. działania służące poprawie standardów budynków. Ponadto należy

zaznaczyć, że gmina zapewnia programy pomocowe dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji, np. poprzez wypłatę dodatków mieszkaniowych.

Prawie cała gmina ma dostęp do wody za pomocą instalacji wodociągowej (99,9% w 2023 roku). Statystyki z tabeli wskazują, że stopień skanalizowania w latach 2018 – 2023 w gminie Brzeszcze stopniowo ulegał zwiększeniu i wyniósł w 2023 roku 73,8%, w tym na obszarze miejskim – 84,9% oraz na obszarze wiejskim – 61,6%. Wskaźnik określający liczbę osób korzystających z instalacji gazowej w gminie Brzeszcze wzrósł w niewielkim stopniu - o 2,4 punkta procentowego w badanym okresie. Obszar wiejski i miejski gminy mają podobne wartości odsetka osób korzystających z infrastruktury gazowej – na poziomie ok. 84%.

Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej świadczy o tym, że poziom zwodociągowania, skanalizowania i korzystania z sieci gazowej w gminie Brzeszcze jest wysoki, w szczególności w porównaniu z powiatem, województwem oraz krajem.

Na terenie gminy nie występuje duża różnorodność klimatyczna. Stosunkowo duża roczna suma opadów z jednej strony zapewnia odpowiedni poziom wód, jednak występowanie silnych opadów nawałnych może powodować negatywne skutki, na przykład w postaci powodzi.

W gminie Brzeszcze znajdują się cenne przyrodniczo tereny i obiekty, które są powiązane z dolinami rzecznyymi rzek Wisły i Soły oraz powierzchnią stawów hodowlanych. Te rejony sprzyjały stworzeniu siedlisk dla życia wielu gatunków zwierząt, w tym głównie ptaków. Miejsca te są objęte ochroną w postaci obszarów Natura 2000.

Na terenie gminy znaczna część odpadów jest zbierana w sposób selektywny, co może przyczyniać się do ich prawidłowego recyklingu i ponownego wykorzystania. Funkcjonowanie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) wspiera spełnianie celów gospodarki o obiegu zamkniętym.

Istotnym zagrożeniem dla mieszkańców gminy są odpady azbestowe, które zagrażają zdrowiu człowieka. Odpowiednia utylizacja odpadów azbestowych jest bardzo ważna ze względu na zachowanie bezpieczeństwa ekologicznego. Gmina Brzeszcze wspiera mieszkańców w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest.

Badanie ankietowe

PODSTAWOWE INFORMACJE

Badanie ankietowe zostało przeprowadzone w terminie od 9 sierpnia do 31 sierpnia 2024 roku w formie elektronicznej za pośrednictwem strony internetowej Gminy Brzeszcze. Dzięki temu grupę docelową badania stanowili mieszkańcy szczególnie zainteresowani sytuacją społeczną i gospodarczą.

W badaniu ankietowym wzięło udział 179 osób, z czego 62,6% stanowiły kobiety, a 37,4% mężczyźni.

Największy udział wśród ankietowanych osób miały osoby w przedziale wiekowym 41-50 lat (44,4%), kolejną grupą były osoby w przedziale wiekowym 31-40 lat (28,1%). Wśród ankietowanych przeważały osoby z wyższym wykształceniem (68,2%). Osoby z wykształceniem średnim stanowiły 19,4%. Biorąc pod uwagę sytuację zawodową ankietowanych, największy odsetek stanowiły osoby pracujące (78,9%). Drugą co do wielkości grupą byli emeryci i renciści (9,4%). 94,1% respondentów to osoby zameldowane na terenie gminy Brzeszcze. Najwięcej osób (84,7%) wskazało, że mieszka na terenie gminy dłużej niż 15 lat.

WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO

Ankietowani w zakresie poziomu zadowolenia z różnych aspektów życia w gminie Brzeszcze najwyżej ocenili: warunki mieszkaniowe, tereny zielone, funkcjonowanie przedszkoli, jakość oferty kulturalnej, dostęp do Internetu, poziom bezpieczeństwa.

Respondenci jako najpilniejsze działania w zakresie rozwoju gminy wskazali: sport/infrastrukturę sportową, infrastrukturę drogową, rekreację/infrastrukturę rekreacyjną, ochronę powietrza, estetykę terenów publicznych. Ponadto uczestnicy badania mieli możliwość wskazania odpowiedzi innej niż wymienione. Wśród przykładowych odpowiedzi można wymienić: infrastruktura żłobkowa i przedszkolna, poziom edukacji oraz bezpieczeństwo mieszkańców.

W przypadku dotychczasowych działań gminy Brzeszcze, najwyżej oceniono dbałość o środowisko, poprawę poziomu edukacji oraz zapewnienie atrakcyjnej oferty

kulturalnej. Natomiast do niekorzystnie ocenianych należą: rozwój oferty turystycznej, gospodarka ściekowa (kanalizacja) oraz wzrost dostępności mieszkań.

W przypadku priorytetowych działań oraz inwestycji, które według mieszkańców, powinna realizować gmina Brzeszcze można wyróżnić przede wszystkim:

- remont starej hali sportowej i stadionu lub budowa nowej hali sportowej;
- rozbudowę kanalizacji obszarów wchodzących w skład gminy Brzeszcze;
- zwiększenie liczby miejsc parkingowych;
- remonty chodników, budowę nowych chodników i ścieżek rowerowych;
- przebudowę układu komunikacyjnego w nawiązaniu do S-1;
- zmianę zarządzania składowiskiem odpadów;
- utworzenie nowych przedszkoli i żłobków;
- renowację placów zabaw;
- infrastrukturę drogową;
- oświetlenie ulic;
- ochronę środowiska, odnawialne źródła energii oraz „poprawę terenów zielonych”;
- poprawę jakości powietrza.

Wizja i misja

W trakcie opracowywania Strategii istotne jest wskazanie wizji i misji, których rolą jest uregulowanie przyszłych działań, do których zmierza gmina Brzeszcze, wyznaczenie kierunków rozwoju, a także sposobów jej postępowania.

Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej gminy Brzeszcze oraz opinie mieszkańców wyrażone podczas przeprowadzonego badania ankietowego pozwoliły na sformułowanie strategicznych kierunków działań wyrażonych w wizji i misji.

Wizja obrazuje stan docelowy gminy Brzeszcze w 2034 r. ukazuje aspiracje władz i mieszkańców gminy, wyznacza zasadniczy kierunek wspólnie podejmowanych działań oraz jednoczy społeczność lokalną wokół określonej idei.

Uwzględniając powyższe, sformułowano następującą wizję:

Gmina Brzeszcze jako zrównoważone i innowacyjne miejsce do życia, pracy i rozwoju, łączące bogatą historię i kulturę z nowoczesnością i ekologią.

Misja ma za zadanie w zwięzły sposób ukazać kierunek rozwoju gminy Brzeszcze. Koncentruje się na wartościach, które przyświecają władzom gminy i jej mieszkańcom. Wskazuje ogólny trend podążania gminy w procesach rozwojowych, który jest zgodny z oczekiwaniami wszystkich zainteresowanych osób, w tym w szczególności mieszkańców.

Misja gminy Brzeszcze brzmi następująco:

Misją gminy Brzeszcze jest dążenie do zrównoważonego rozwoju, zapewniając wysoką jakość życia mieszkańcom poprzez inwestycje w obszarze infrastruktury i ochrony środowiska oraz wspieranie lokalnej społeczności. Priorytetem jest również promowanie kultury, edukacji i przedsiębiorczości, aby stworzyć atrakcyjne warunki do życia, pracy i rozwoju.

Cele strategiczne w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907, 1940), strategia rozwoju gminy określa w szczególności cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym.

Cele strategiczne mają charakter długofalowy i wskazują generalny kierunek postępowania w realizacji założonej wizji rozwoju gminy, natomiast cele operacyjne dotyczą średniego horyzontu czasowego i ukazują sposób realizacji celów strategicznych.

Kolejne tabele przedstawiają cele strategiczne i operacyjne w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym określone dla gminy Brzeszcze w perspektywie czasowej do 2034 roku.

Tabela 1 Cele strategiczne i operacyjne w sferze społecznej

Podniesienie jakości życia mieszkańców
Podnoszenie jakości i poprawa warunków kształcenia i wychowania
Wzmocnienie atrakcyjności oferty kulturalnej
Wzmocnienie atrakcyjności oferty sportowo-rekreacyjnej
Podniesienie standardów ochrony zdrowia
Adekwatna i skuteczna pomoc społeczna
Wzmocnienie bezpieczeństwa publicznego

Źródło: opracowanie własne

Jednym z głównych zadań gminy Brzeszcze będzie podniesienie jakości i poprawa warunków kształcenia i wychowania. Zakłada się zapewnienie dostępu do miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, rozwój infrastruktury szkolno-przedszkolnej. Gmina dążyć będzie do zwiększenia efektywności nauczania, zapewnienia nowoczesnych i bezpiecznych warunków nauki oraz rozwijania kompetencji uczniów i nauczycieli.

Ośrodek Kultury w Brzeszczach, Kino „Wisła” oraz Biblioteka Główna i jej 4 filie prowadzą bogatą działalność kulturalną, oferując szereg wydarzeń kulturalno-rozrywkowych.

Gmina zamierza podjąć działania polegające na modernizacji i rozbudowie istniejącej infrastruktury kulturalnej, wzbogaceniu oferty kulturalnej oraz promocji wydarzeń.

Planowane są również działania podnoszące atrakcyjność oferty sportowo-rekreacyjnej na terenie gminy Brzeszcze, w tym modernizacja i rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, poszerzenie oferty wydarzeń sportowych i rekreacyjnych oraz ich promocję.

Na terenie gminy Brzeszcze znajdują się przychodnie, apteki oraz poradnie, które zapewniają mieszkańcom dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej. W najbliższych latach planuje się podniesienie standardów ochrony zdrowia poprzez rozwój infrastruktury zdrowotnej oraz wzmocnienie skutecznej profilaktyki oraz promocji zdrowia. W efekcie, podniesienie standardów ma przyczynić się do poprawy jakości usług medycznych oraz zwiększenia zaufania społeczeństwa do systemu ochrony zdrowia.

Kolejnym ważnym aspektem jest adekwatna i skuteczna pomoc społeczna. Będzie to możliwe przede wszystkim poprzez wsparcie osób i rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych oraz mobilizowanie ich do działania w celu poprawy ich sytuacji.

Ostatnim zadaniem zaplanowanym dla celu strategicznego w wymiarze społecznym jest wzmocnienie bezpieczeństwa mieszkańców.

Tabela 2 Cele strategiczne i operacyjne w sferze gospodarczej

Rozwój przedsiębiorczości i gospodarki lokalnej
Podejmowanie dialogu z partnerami społecznymi i gospodarczymi
Rewitalizacja terenów przemysłowych
Tworzenie warunków stymulujących uruchomienie nowych miejsc pracy

Źródło: opracowanie własne

W wymiarze gospodarczym gmina Brzeszcze ukierunkuje swoje działania m.in. w stronę wsparcia przedsiębiorczości, promowania lokalnych produktów i usług oraz dopasowania oferty edukacyjnej do aktualnych potrzeb rynku pracy. Ponadto planuje się rewitalizację terenów przemysłowych w celu nadania im nowych funkcji gospodarczych, środowiskowych lub społecznych, co wpłynie na poprawę ich atrakcyjności. Zaplanowano również podejmowanie współpracy z innymi samorządami oraz podmiotami sektora społeczno-gospodarczego w celu wymiany doświadczeń oraz

podejmowania działań wspierających budowanie pozycji i znaczenia subregionu Małopolski Zachodniej.

Tabela 3 Cele strategiczne i operacyjne w sferze przestrzennej

Dostosowanie infrastruktury technicznej do potrzeb mieszkańców
Zwiększenie dostępności komunikacyjnej
Rozwój i modernizacja infrastruktury komunalnej
Zwiększenie powierzchni terenów dla zabudowy mieszkaniowej

Źródło: opracowanie własne

W rozwoju gminy Brzeszcze istotną rolę odgrywa rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej. Gmina planuje liczne przedsięwzięcia związane rozwojem i modernizacją infrastruktury technicznej, w tym również drogowej. Zakłada się również wspieranie rozwoju transportu zbiorowego, zwiększenie dostępności miejsc parkingowych i postojowych oraz rozwój infrastruktury drogowej o znaczeniu regionalnym. Działania te wpłyną na zwiększenie dostępności komunikacyjnej. Ponadto Gmina Brzeszcze planuje dalszą rozbudowę cmentarza komunalnego.

Ważnym aspektem w najbliższych latach będzie również zwiększenie powierzchni terenów dla rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej.

Tabela 4 Cele strategiczne i operacyjne w sferze klimatyczno-środowiskowej

Ochrona środowiska i przyrody
Poprawa efektywności energetycznej i wzrost wykorzystania energii odnawialnej
Ochrona powietrza i przeciwdziałanie zmianom klimatu
Rozwój gospodarki obiegu zamkniętego
Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy

Źródło: opracowanie własne

Istotną rolę pod względem rozpatrywania atrakcyjności miejsca zamieszkania odgrywa środowisko przyrodnicze, dlatego tak istotne jest, aby o nie dbać. W perspektywie rozwoju gminy Brzeszcze do 2034 roku planowane są działania mające na celu ochronę zasobów środowiskowych i adaptację do zmian klimatu. Działania obejmą m.in. poprawę

efektywności energetycznej oraz wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii, rozwój małej retencji oraz wzmocnienie działań edukacyjnych i informacyjnych podnoszących świadomość społeczną w zakresie ochrony środowiska.

Gmina Brzeszcze zmierza do gospodarki o obiegu zamkniętym opartym na selektywniej zbiórce odpadów. W tym zakresie podjęte zostaną działania polegające na modernizacji i rozbudowie PSZOK, wspieraniu idei upcyklingu i recyklingu oraz podnoszeniu świadomości społecznej mieszkańców w tym zakresie.

Kierunki działań podejmowane do osiągnięcia celów strategicznych

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907, 1940), strategia rozwoju gminy określa w szczególności kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych.

Kierunki działań wskazują przyjętą strategię postępowania, a także służą realizacji założonych celów, a tym samym stanowią podstawę wdrażania strategii. Część z nich to konkretne przedsięwzięcia rozwojowe, najczęściej o charakterze inwestycyjnym, których realizacja będzie miała kluczowe znaczenie dla prowadzenia polityki rozwoju gminy w perspektywie do 2034 roku.

Kolejne tabele przedstawiają planowane kierunki działań dla osiągnięcia celów strategicznych w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej.

Tabela 5 Kierunki działań w sferze społecznej

Podniesienie jakości życia mieszkańców				
Podnoszenie jakości i poprawa warunków kształcenia i wychowania				
Przebudowa i modernizacja oraz doposażenie obiektów szkolno-przedszkolnych	Wzmocnienie współpracy z sektorem pozarządowym i podmiotami gospodarczymi w celu rozwoju zróżnicowanych form opieki nad dziećmi do lat 3 (żłobków, klubów malucha oraz alternatywnych form opieki)	Rozwój uzupełniającej oferty edukacyjnej, w szczególności w zakresie wzmacniania kompetencji kluczowych, wykorzystania AI oraz nowoczesnych technologii	Zapewnienie dzieciom w wieku szkolnym oraz młodzieży uczącej się dostępu do lokalnych form wsparcia specjalistycznego poprzez działalność punktu konsultacyjno-terapeutycznego	Podnoszenie kwalifikacji i wzrost kompetencji kadry pedagogicznej
Wzmocnienie atrakcyjności oferty kulturalnej				
Modernizacja i rozbudowa infrastruktury kulturalnej, z uwzględnieniem nowoczesnych technologii i innowacyjnych rozwiązań	Wzmocnienie współpracy z sektorem pozarządowym i podmiotami gospodarczymi w celu rozszerzenia oferty wydarzeń kulturalnych	Rozwój atrakcyjnego i adekwatnego systemu informacji i promocji wydarzeń kulturalnych	Wzmocnienie działań, w tym rozwój współpracy z sektorem pozarządowym i podmiotami gospodarczymi, w celu zachowania materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego	

Podniesienie jakości życia mieszkańców		
Wzmocnienie atrakcyjności oferty sportowo-rekreacyjnej		
Modernizacja i rozbudowa infrastruktury sportowo– rekreacyjnej, w tym służącej rekreacji indywidualnej oraz zorganizowanym sportom amatorskim	Wzmocnienie współpracy z sektorem pozarządowym i podmiotami gospodarczymi w celu rozszerzenia oferty wydarzeń sportowych i rekreacyjnych	Rozwój atrakcyjnego i adekwatnego systemu informacji i promocji usług oraz wydarzeń sportowo-rekreacyjnych
Podniesienie standardów ochrony zdrowia		
Przebudowa i modernizacja oraz wyposażenie obiektów infrastruktury ochrony zdrowia	Rozwój współpracy z sektorem pozarządowym i podmiotami gospodarczymi w celu wzmocnienia skutecznej profilaktyki uzależnień	Rozwój współpracy z sektorem pozarządowym i podmiotami gospodarczymi w celu wzmocnienia skutecznej profilaktyki i promocji zdrowia
Adekwatna i skuteczna pomoc społeczna		
Łagodzenie skutków wykluczenia społecznego	Wzmacnianie kompetencji rodzin w obszarze opieki i wychowania dzieci	Mobilizowanie osób i rodzin do działania oraz umacnianie ich pierwszeństwa i autonomii przed interwencją instytucjonalną
Poprawa bezpieczeństwa w gminie		
Rozwój współpracy z sektorem pozarządowym, podmiotami publicznymi i gospodarczymi na rzecz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców	Stworzenie zaplecza infrastrukturalnego obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego	Budowa systemu powiadamiania, ostrzegania i alarmowania ludności

Źródło: opracowanie własne

Tabela 6 Kierunki działań w sferze gospodarczej

Rozwój przedsiębiorczości i gospodarki lokalnej		
Podejmowanie dialogu z partnerami społecznymi i gospodarczymi		
Współdziałanie z innymi samorządami oraz podmiotami sektora społeczno-gospodarczego w celu wymiany doświadczeń oraz podejmowania działań wspierających budowanie pozycji i znaczenia subregionu Małopolski Zachodniej		
Rewitalizacja terenów poprzemysłowych		
Rewitalizacja terenów i obiektów nieczynnej Kopalni Węgla Kamiennego Brzeszcze-Wschód	Przekształcenie terenów zdegradowanych, zdewastowanych i poprzemysłowych w kierunku nadania im nowych funkcji gospodarczych, środowiskowych lub społecznych	
Tworzenie warunków stymulujących uruchomienie nowych miejsc pracy		
Wspieranie sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (MMS)	Promocja lokalnych produktów i usług	Wspieranie zasobów ludzkich - rozwój kompetencji i promocja kształcenia ustawicznego

Źródło: opracowanie własne

Tabela 7 Kierunki działań w sferze przestrzennej

Dostosowanie infrastruktury technicznej do potrzeb mieszkańców				
Zwiększenie dostępności komunikacyjnej				
Rozwój infrastruktury drogowej o znaczeniu regionalnym (budowa drogi S1, budowa obwodnicy w ciągu DW933)	Rozwój i modernizacja lokalnej infrastruktury drogowej	Rozwój i modernizacja infrastruktury dla pieszych i rowerzystów	Zwiększenie dostępności miejsc parkingowych i postojowych	Wspieranie rozwoju transportu zbiorowego (publicznego i prywatnego)
Rozwój i modernizacja infrastruktury komunalnej				
Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej (sieci: wodociągowej, gazowej, energetycznej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej)			Rozbudowa cmentarza komunalnego	
Zwiększenie powierzchni terenów dla zabudowy mieszkaniowej				
Rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w tym zagrodowej			Rozwój zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	

Źródło: opracowanie własne

Tabela-8 Kierunki działań w sferze klimatyczno-środowiskowej

Ochrona elementów środowiska i przyrody			
Poprawa efektywności energetycznej i wzrost wykorzystania energii odnawialnej			
Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej, w tym budowa i modernizacja instalacji OZE	Modernizacja energetyczna budynków mieszkaniowych (wielolokalowych, jednorodzinnych), w tym budowa i modernizacja instalacji OZE	Budowa farm fotowoltaicznych	
Ochrona powietrza i przeciwdziałanie zmianom klimatu			
Rozwój małej retencji	Zwiększenie liczby pojazdów o napędzie zeroemisyjnym w infrastrukturze komunalnej i transporcie publicznych	Zwiększenie liczby zadrzewień	Wzmocnienie działań edukacyjnych i informacyjnych podnoszących świadomość społeczną w zakresie ochrony powietrza i zmian klimatu
Rozwój gospodarki obiegu zamkniętego, opartego na selektywnej zbiórce odpadów			
Modernizacja i rozbudowa PSZOK	Utworzenie punktu napraw i odzysku, wspierającego ideę upcyklingu i recyklingu	Wzmocnienie działań edukacyjnych i informacyjnych podnoszących świadomość społeczną w zakresie GOZ	
Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy			
Współdziałanie z instytucjami publicznymi oraz podmiotami sektora społeczno-gospodarczego w celu wzmocnienia ochrony obszarów cennych przyrodniczych		Ustanowienie nowych form ochrony przyrody	

Źródło: opracowanie własne

Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907, 1940), strategia rozwoju gminy określa w szczególności oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia.

Rezultaty to wszelkie przewidywane oraz nie dające się przewidzieć skutki realizacji poszczególnych kierunków działań. Należy zaznaczyć, że muszą one być weryfikowalne i mierzalne, w związku z czym dla każdego z oczekiwanych rezultatów określone zostały wskaźniki, które pozwalają na ocenę stopnia realizacji strategii.

W tabelach przedstawiono oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia przyporządkowane do poszczególnych kierunków działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej.

Tabela 9 Oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia dla celu strategicznego wyznaczonego w sferze społecznej

Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Miernik osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
Podniesienie jakości życia mieszkańców			
Podnoszenie jakości i poprawa warunków kształcenia i wychowania			
Przebudowa i modernizacja oraz doposażenie obiektów szkolno-przedszkolnych	Poprawa jakości i dostępności obiektów świadczących ofertę edukacyjną	Liczba zmodernizowanych, przebudowanych i doposażonych obiektów	11
Wzmocnienie współpracy z sektorem pozarządowym i podmiotami gospodarczymi w celu rozwoju zróżnicowanych form opieki nad dziećmi do lat 3 (żłobków, klubów malucha oraz alternatywnych form opieki)	Zwiększenie dostępności miejsc opieki nad dziećmi do lat 3	Wzrost liczby miejsc w placówkach opieki nad dziećmi do lat 3 (wzrost w okresie wdrażania strategii – do 2034 roku)	Wzrost o 10%
Rozwój uzupełniającej oferty edukacyjnej, w szczególności w zakresie wzmacniania kompetencji kluczowych, wykorzystania AI oraz nowoczesnych technologii	Wzbogacenie oferty edukacyjnej	Liczba zrealizowanych projektów edukacyjnych	48

Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Miernik osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
Zapewnienie dzieciom w wieku szkolnym oraz młodzieży uczącej się dostępu do lokalnych form wsparcia specjalistycznego poprzez działalność punktu konsultacyjno-terapeutycznego.	Poprawa dobrostanu psychicznego dzieci w wieku szkolnym i młodzieży uczącej się, poprzez lokalne działania konsultacyjno-terapeutyczne	Liczba dzieci w wieku szkolnym i młodzieży uczącej się, korzystających z punktu konsultacyjno-terapeutycznego w ciągu roku	Wzrost liczby dzieci w wieku szkolnym i młodzieży uczącej się, korzystających z punktu konsultacyjno-terapeutycznego o 5% rocznie względem roku bazowego (2025).
Podnoszenie kwalifikacji i wzrost kompetencji kadry pedagogicznej	Poprawa jakości oferty edukacyjnej	Liczba nauczycieli objętych wsparciem	60
Wzmocnienie atrakcyjności oferty kulturalnej			
Modernizacja i rozbudowa oraz doposażenie infrastruktury kulturalnej, z uwzględnieniem nowoczesnych technologii i innowacyjnych rozwiązań	Poprawa warunków i dostępności obiektów infrastruktury kultury	Liczba zmodernizowanych/ rozbudowanych/ doposażonych obiektów kulturalnych	5
Wzmocnienie współpracy z sektorem pozarządowym i podmiotami gospodarczymi w celu rozszerzenia oferty wydarzeń kulturalnych	Wzbogacenie oferty kulturalnej	Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych	24
Rozwój atrakcyjnego i adekwatnego systemu informacji i promocji wydarzeń kulturalnych	Wzrost zainteresowania ofertą wydarzeń kulturalnych	Liczba przedsięwzięć	32

Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Miernik osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
Wzmocnienie działań, w tym rozwój współpracy z sektorem pozarządowym i podmiotami gospodarczymi, w celu zachowania materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego	Ochrona dziedzictwa kulturowego	Liczba przedsięwzięć	8
Wzmocnienie atrakcyjności oferty sportowo-rekreacyjnej			
Modernizacja i rozbudowa oraz doposażenie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, w tym służącej rekreacji indywidualnej oraz zorganizowanym sportom amatorskim	Poprawa warunków i dostępności obiektów infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	Liczba zmodernizowanych/rozbudowanych/doposażonych obiektów sportowo-rekreacyjnych	5
Wzmocnienie współpracy z sektorem pozarządowym i podmiotami gospodarczymi w celu rozszerzenia oferty wydarzeń sportowych i rekreacyjnych	Wzbogacenie oferty wydarzeń sportowo-rekreacyjnych	Liczba zorganizowanych wydarzeń sportowo-rekreacyjnych, współorganizowanych i/lub współfinansowanych z budżetu Gminy Brzeszcze	40
Rozwój atrakcyjnego i adekwatnego systemu informacji i promocji usług oraz wydarzeń sportowo-rekreacyjnych	Wzrost zainteresowania ofertą sportowo-rekreacyjną	Liczba przedsięwzięć	32

Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Miernik osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
Podniesienie standardów ochrony zdrowia			
Przebudowa i modernizacja oraz wyposażenie obiektów infrastruktury ochrony zdrowia	Poprawa warunków świadczenia usług medycznych i około zdrowotnych, w tym i dostępności obiektów infrastruktury ochrony zdrowia	Liczba zmodernizowanych, przebudowanych i wyposażonych obiektów infrastruktury ochrony zdrowia	2
Rozwój współpracy z sektorem pozarządowym i podmiotami gospodarczymi w celu wzmocnienia skutecznej profilaktyki uzależnień	Zwiększenie dostępu do informacji i upowszechnianie wiedzy	Liczba przedsięwzięć, współorganizowanych i/lub współfinansowanych z budżetu Gminy Brzeszcze	16
Rozwój współpracy z sektorem pozarządowym i podmiotami gospodarczymi w celu wzmocnienia skutecznej profilaktyki i promocji zdrowia	Zwiększenie dostępności do informacji i upowszechnianie wiedzy	Liczba przedsięwzięć, współorganizowanych i/lub współfinansowanych z budżetu Gminy Brzeszcze	16
Adekwatna i skuteczna pomoc społeczna			
Łagodzenie skutków wykluczenia społecznego	Poprawa jakości życia mieszkańców w trudnej sytuacji społecznej oraz zwiększenie ich aktywności społecznej i zawodowej	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w danym roku kalendarzowym	Spadek o 15% liczby osób korzystających z pomocy społecznej w gminie w perspektywie 10 lat (2024-2034)

Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Miernik osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
Wzmacnianie kompetencji rodzin w obszarze opieki i wychowania dzieci	Zwiększenie zdolności rodzin do samodzielnego i skutecznego pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny do 2034 roku	Co najmniej 50% rodzin zakończy współpracę z asystentem rodziny z pozytywnym efektem (tj. trwałą poprawą funkcjonowania w obszarze opieki i wychowania dzieci) do 2034 roku
Mobilizowanie osób i rodzin do działania oraz umacnianie ich pierwszeństwa i autonomii przed interwencją instytucjonalną	Zwiększenie samodzielności i odpowiedzialności osób i rodzin w rozwiązywaniu trudności życiowych	Liczba rodzin objętych wyłącznie pracą socjalną (bez świadczeń pieniężnych) w danym roku kalendarzowym	Wzrost udziału rodzin objętych wyłącznie pracą socjalną (bez świadczeń pieniężnych) w ogólnej liczbie rodzin objętych pomocą społeczną w danym roku kalendarzowym z 22,6% w 2024 roku do 30% w 2034 roku
Poprawa bezpieczeństwa w gminie			
Rozwój współpracy z sektorem pozarządowym, podmiotami publicznymi i gospodarczymi na rzecz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców	Zwiększenie dostępu do informacji i upowszechnianie wiedzy oraz umiejętności mieszkańców	Liczba przedsięwzięć, współorganizowanych i/lub współfinansowanych z budżetu Gminy Brzeszcze	8
Stworzenie zaplecza infrastrukturalnego obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego	Poprawa gotowości i skuteczności działań w sytuacjach kryzysowych	Liczba podjętych działań	1

Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Miernik osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
Budowa systemu powiadamiania, ostrzegania i alarmowania ludności	Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców oraz minimalizowanie strat w przypadku wystąpienia zagrożeń	Liczba przedsięwzięć	12

Źródło: opracowanie własne

Tabela 10 Oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia dla celu strategicznego wyznaczonego w sferze gospodarczej

Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Miernik osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
Rozwój przedsiębiorczości i gospodarki lokalnej			
Podjęcie dialogu z partnerami społecznymi i gospodarczymi			
Współdziałanie z innymi samorządami oraz podmiotami sektora społeczno-gospodarczego w celu wymiany doświadczeń oraz podejmowania działań wspierających budowanie pozycji i znaczenia subregionu Małopolski Zachodniej	Wzmocnienie współpracy i integracji na poziomie regionalnym	Liczba podjętych działań	4
Rewitalizacja terenów przemysłowych			
Rewitalizacja terenów i obiektów nieczynnej Kopalni Węgla	Nadanie nowych funkcji gospodarczych, społecznych,	Liczba zrewitalizowanych obiektów	3

Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Miernik osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
Kamiennego Brzeszcze-Wschód	kulturalnych terenom przemysłowym	Powierzchnia zrewitalizowanego terenu	1 ha
Przekształcanie terenów zdegradowanych, zdewastowanych i przemysłowych w kierunku nadania im nowych funkcji gospodarczych, środowiskowych lub społecznych	Nadanie nowych funkcji gospodarczych, społecznych, kulturalnych terenom przemysłowym	Powierzchnia zrekultywowanych terenu	20 ha
Tworzenie warunków stymulujących uruchomienie nowych miejsc pracy			
Wspieranie sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (MMS)	Rozwój lokalnych podmiotów gospodarczych	Liczba podjętych działań	4
Promocja lokalnych produktów i usług	Wzmocnienie współpracy, zwiększenie dostępu do informacji i upowszechnianie wiedzy o lokalnych produktach i usługach	Liczba przedsięwzięć, współorganizowanych i/lub współfinansowanych z budżetu Gminy Brzeszcze	8
Wspieranie zasobów ludzkich - rozwój kompetencji i promocja kształcenia ustawicznego	Wzmocnienie współpracy, zwiększenie dostępu do informacji i upowszechnianie wiedzy	Liczba przedsięwzięć	8

Źródło: opracowanie własne

Tabela 11 Oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia dla celu strategicznego wyznaczonego w sferze przestrzennej

Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Miernik osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
Dostosowanie infrastruktury technicznej do potrzeb mieszkańców			
Zwiększenie dostępności komunikacyjnej			
Rozwój infrastruktury drogowej o znaczeniu regionalnym (budowa drogi S1, budowa obwodnicy w ciągu DW933)	Zapewnienie połączeń lokalnej infrastruktury drogowej z zewnętrznym układem komunikacyjnym	Liczba połączeń lokalnego układu komunikacyjnego z drogami o znaczeniu regionalnym	2
Rozwój i modernizacja lokalnej infrastruktury drogowej	Poprawa jakości i dostępności lokalnej infrastruktury drogowej	Długość wyremontowanych/przebudowanych/wybudowanych dróg gminnych i powiatowych (km)	10
Rozwój i modernizacja infrastruktury dla pieszych i rowerzystów	Zwiększenie wykorzystania alternatywnych środków transportu i przemieszczania się	Długość wybudowanych dróg dla pieszych i rowerzystów (km)	3
Zwiększenie dostępności miejsc parkingowych i postojowych	Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców i uporządkowanie układu komunikacyjnego	Liczba nowo utworzonych miejsc postojowych i parkingowych	200
Wspieranie rozwoju transportu zbiorowego (publicznego i prywatnego)	Zwiększenie dostępności oraz atrakcyjności transportu zbiorowego	Liczba przedsięwzięć i/lub inwestycji współfinansowanych z budżetu Gminy Brzeszcze	8

Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Miernik osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
Rozwój i modernizacja infrastruktury komunalnej			
Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej (sieci: wodociągowej, gazowej, energetycznej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej)	Zwiększenie dostępności infrastruktury technicznej	Długość wyremontowanych, przebudowanych i rozbudowanych sieci (km)	5
Rozbudowa cmentarza komunalnego	Zaspokojenie potrzeb społeczności lokalnej	Liczba rozbudowanych cmentarzy komunalnych	1
Zwiększenie dostępności terenów dla zabudowy mieszkaniowej			
Rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w tym zagrodowej	Zapobieganiu rozproszoniu zabudowy mieszkaniowej	Wzrost powierzchni na obszarze wiejskim	Wzrost o 8 ha
Rozwój zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	Zapobieganiu rozproszoniu zabudowy mieszkaniowej	Wzrost powierzchni na obszarze miejskim	Wzrost o 6 ha

Źródło: opracowanie własne

Tabela 12 Oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia dla celu strategicznego wyznaczonego w sferze klimatyczno-środowiskowej

Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Miernik osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
Ochrona elementów środowiska i przyrody			
Poprawa efektywności energetycznej i wzrost wykorzystania energii odnawialnej			
Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej, w tym budowa i modernizacja instalacji OZE	Zmniejszenie zużycia energii oraz ograniczenie emisji pyłów	Liczba zmodernizowanych budynków użyteczności publicznej, w tym wyposażonych w OZE i magazyny energii	5
Modernizacja energetyczna budynków mieszkaniowych (wielolokalowych, jednorodzinnych), w tym budowa i modernizacja instalacji OZE	Zmniejszenie zużycia energii oraz ograniczenie emisji pyłów	Liczba zmodernizowanych budynków mieszkaniowych, w tym wyposażonych w OZE i magazyny energii	4
Budowa farm fotowoltaicznych	Rozwój lokalnej infrastruktury energetycznej	Moc instalacji	1 MW
Ochrona powietrza i przeciwdziałanie zmianom klimatu			
Rozwój małej retencji	Zapobieganie powodziom i podtopieniom oraz ograniczanie skutków suszy	Liczba przedsięwzięć i/lub inwestycji współfinansowanych z budżetu Gminy Brzeszcze	1

Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Miernik osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
Zwiększenie liczby pojazdów o napędzie zeroemisyjnym w infrastrukturze komunalnej i transporcie publicznym	Poprawa jakości powietrza	Liczba pojazdów zeroemisyjnych, zakupionych przez Gminę, spółki gminne oraz spółki świadczące usługi transportu zbiorowego na terenie gminy	2
Zwiększenie liczby zadrzewień	Zwiększenie liczby zadrzewień	Zwiększenie liczby posadzonych drzew (% wzrost w stosunku do liczby nasadzeń z roku poprzedzającego)	20%
Wzmocnienie działań edukacyjnych i informacyjnych podnoszących świadomość społeczną w zakresie ochrony powietrza i zmian klimatu	Zwiększenie świadomości społecznej na temat problemów związanych z jakością powietrza i zmianami klimatycznymi	Liczba przedsięwzięć, współorganizowanych i/lub współfinansowanych z budżetu Gminy Brzeszcze	32
Rozwój gospodarki obiegu zamkniętego, opartego na selektywnej zbiórce odpadów			
Modernizacja i rozbudowa PSZOK	Zwiększenie ilości odpadów poddawanych ponownemu użyciu lub przetworzeniu	Liczba inwestycji poprawiających funkcjonowanie PSZOK	1
Utworzenie punktu napraw i odzysku, wspierającego ideę upcyklingu i recyklingu	Zwiększenie dostępności i różnorodności usług komunalnych	Liczba utworzonych punktów napraw i odzysku	1
Wzmocnienie działań edukacyjnych i informacyjnych podnoszących świadomość społeczną w zakresie GOZ	Zwiększenie świadomości społecznej na temat gospodarki obiegu zamkniętego	Liczba przedsięwzięć, współorganizowanych i/lub współfinansowanych z budżetu Gminy Brzeszcze	16

Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Miernik osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy			
Współdziałanie z instytucjami publicznymi oraz podmiotami sektora społeczno-gospodarczego w celu wzmocnienia ochrony obszarów cennych przyrodniczych	Wzmocnienia ochrony obszarów cennych przyrodniczo	Liczba przedsięwzięć, współorganizowanych i/lub współfinansowanych z budżetu Gminy Brzeszcze	8
Ustanowienie nowych form ochrony przyrody	Zwiększenia ochrony różnorodności biologicznej	Liczba/powierzchnia ustanowionych form ochrony przyrody	8

Źródło: opracowanie własne

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej obrazuje kierunki rozwoju przestrzennego gminy, a także wskazuje obszary istotne z punktu widzenia rozwoju jednostki samorządowej oraz rodzaje powiązań pomiędzy poszczególnymi obszarami. Ponadto wskazuje poglądowe rozmieszczenie zaplanowanych kierunków działań.

System osadniczy

Gmina Brzeszcze to gmina położona w powiecie oświęcimskim, w województwie małopolskim. Jest położona na obszarze Małopolski Zachodniej, na granicy województw śląskiego i małopolskiego. Jest jedną z dziewięciu gmin powiatu oświęcimskiego, w tym jedną z czterech gmin miejsko – wiejskich.

Gmina Brzeszcze składa się z pięciu sołectw, tj.: Jawiszowic, Przecieszyna, Skidzinia, Wilczkowic, Zasola oraz miasta Brzeszcze, które stanowi centrum administracji samorządowej gminy.

Obszar gminy ma charakter górniczo – przemysłowy, w szczególności miasto Brzeszcze. Pozostałe tereny mają charakter wiejski, za wyjątkiem sołectwa Jawiszowice, które w części północnej posiada zabudowę miejską.

Ze względu na stopień obecnego zainwestowania gminę można podzielić na trzy strefy.

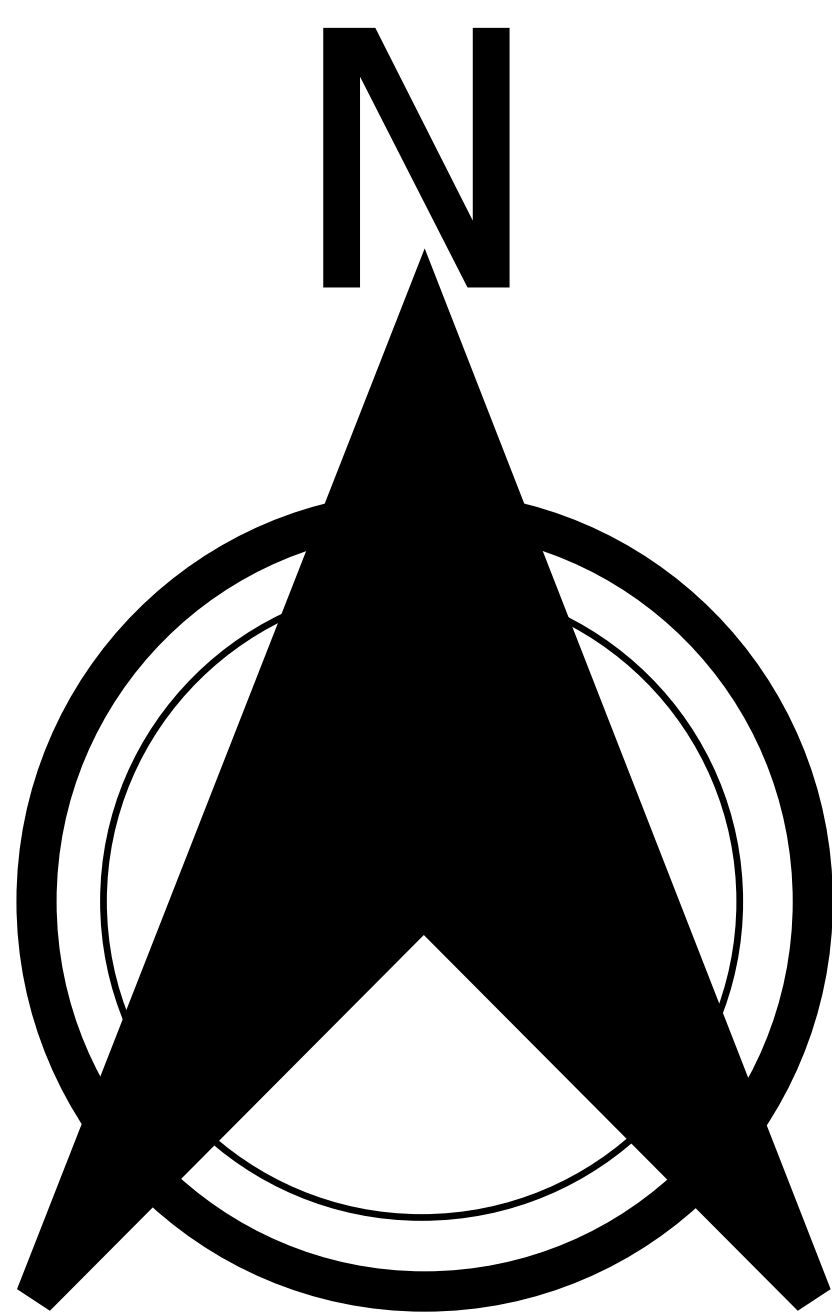
Pierwsza strefa to fragment miasta Brzeszcze oraz północna część sołectwa Jawiszowice. Jest to część bardziej intensywnie zagospodarowana. Występuje tutaj zabudowa górniczo – przemysłowa, usługowa oraz mieszkaniowa, w tym mieszkaniowa wielorodzinna. Zabudowa o charakterze miejskim skupiona jest wzdłuż dróg wojewódzkich. Poza tym w Brzeszczach przeważa zabudowa mieszana jednorodzinna, wielorodzinna, lub mieszana. Występują obiekty zabytkowe. W Jawiszowicach typy zabudowy mają charakter bardziej jednolity. Można wyróżnić zespół zabudowy wielorodzinnej (Osiedle Paderewskiego) oraz odrębne zespoły zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Dominujący typ zabudowy usługowej to jednokondygnacyjne supermarkety lub budynki dwu, trzy kondygnacyjne o innych funkcjach. Funkcje usługowe skupione są w pasie wzdłuż dróg wojewódzkich, bez wyraźnie wykształconych centrów o charakterystycznych,

zwartych i atrakcyjnych przestrzeniach. Nasilenie usług występuje w rejonie kopalni oraz w rejonie Osiedla Paderewskiego.

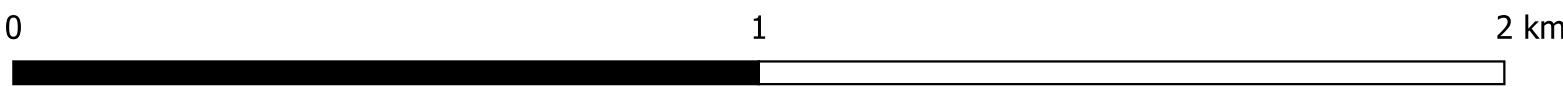
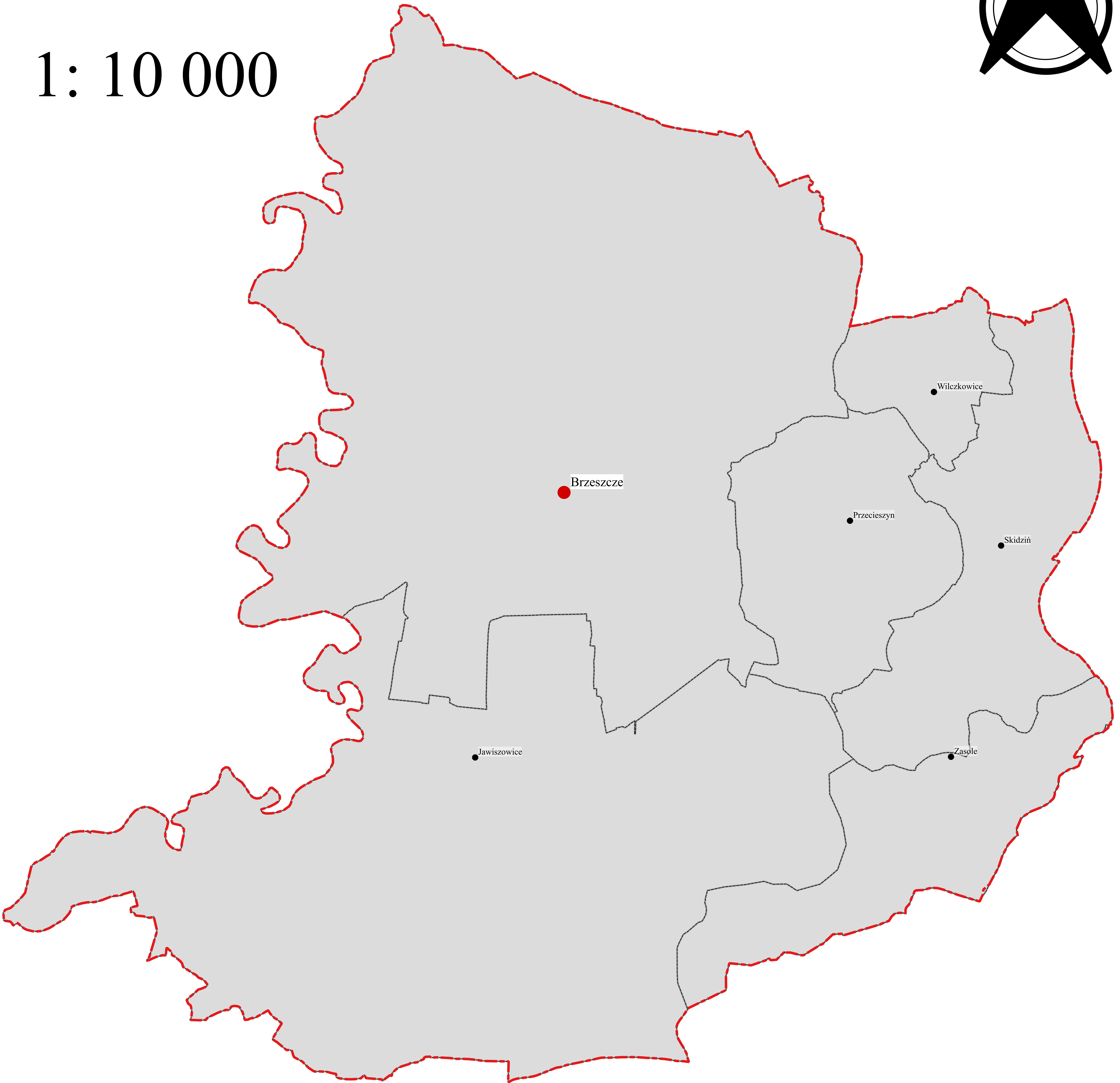
Druga strefa obejmuje sołectwa Przecieszyn, Skidziń, Wilczkowice, Zasole oraz południową część sołectwa Jawiszowice gdzie występuje zabudowa o mniejszej intensywności, o charakterze wiejskim oraz otaczające ją tereny rolnicze i leśne. Skidziń, Wilczkowice i Zasole posiadają układ zwarty, pasmowy. Przecieszyn i południowa część Jawiszowic charakteryzuje się zabudową rozproszoną. Dominuje tu zabudowa powstała w latach 1960- 1990, o różnorodnej formie. Wsie, w szczególności Przecieszyn i Skidziń, nie posiadają zwartych, wykształconych centrów.

Strefa trzecia obejmuje doliny rzek Soły i Wisły, gdzie oprócz terenów zielonych, licznych stawów można spotkać wyrobiska kopalni kruszyw naturalnych.

SYSTEM OSADNICZY - GMINA BRZESZCZE

1: 10 000

LEGENDA:

SYSTEM OSADNICZY

Granica gminy Brzeszcze

Granice sołectw

Brzeszcze

Sołectwa

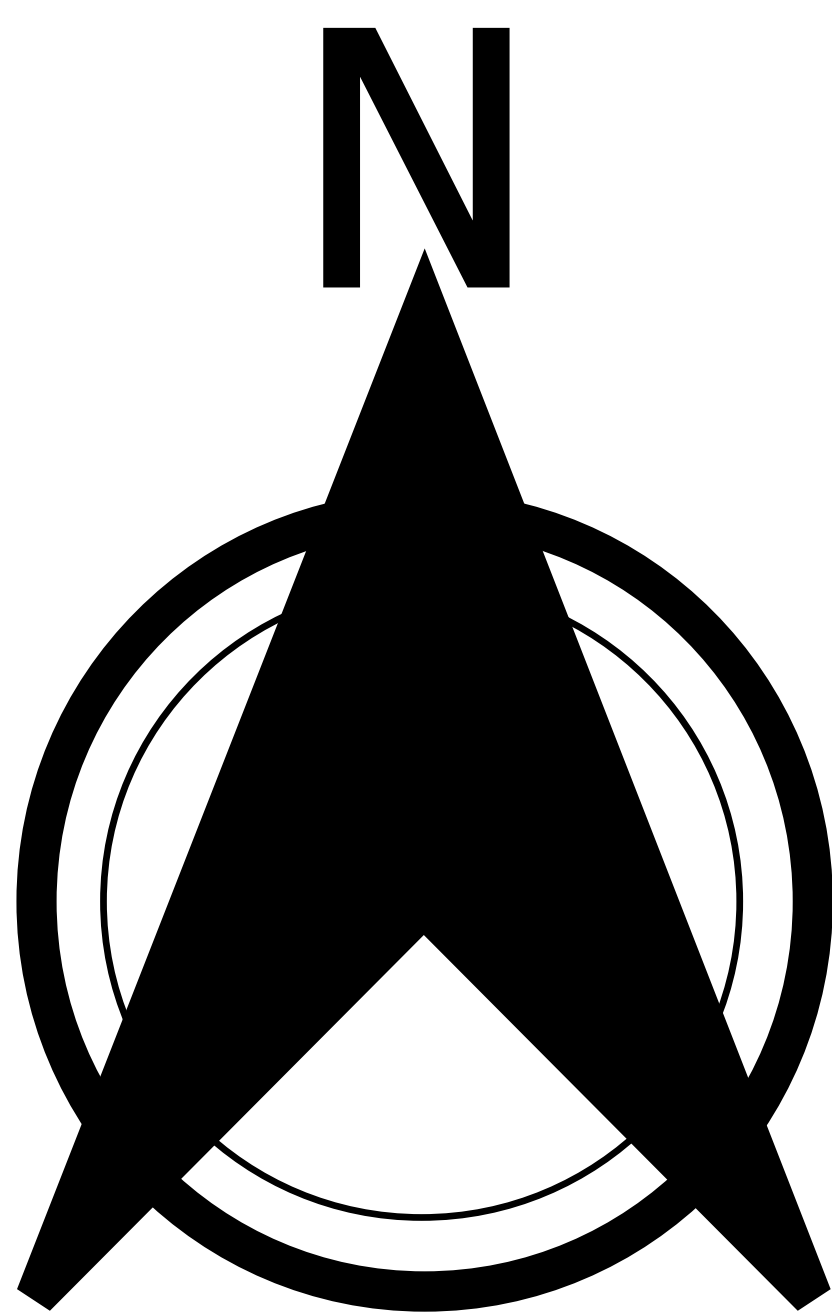
System przyrodniczy

Zgodnie z Centralnym rejestrem form ochrony przyrody na terenie gminy Brzeszcze zlokalizowane są:

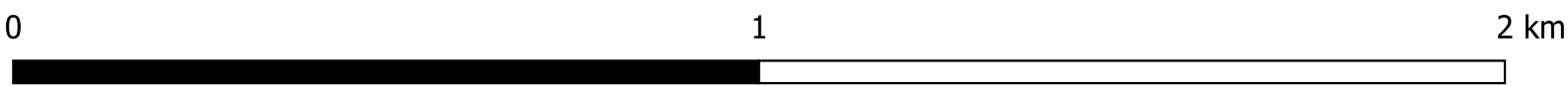
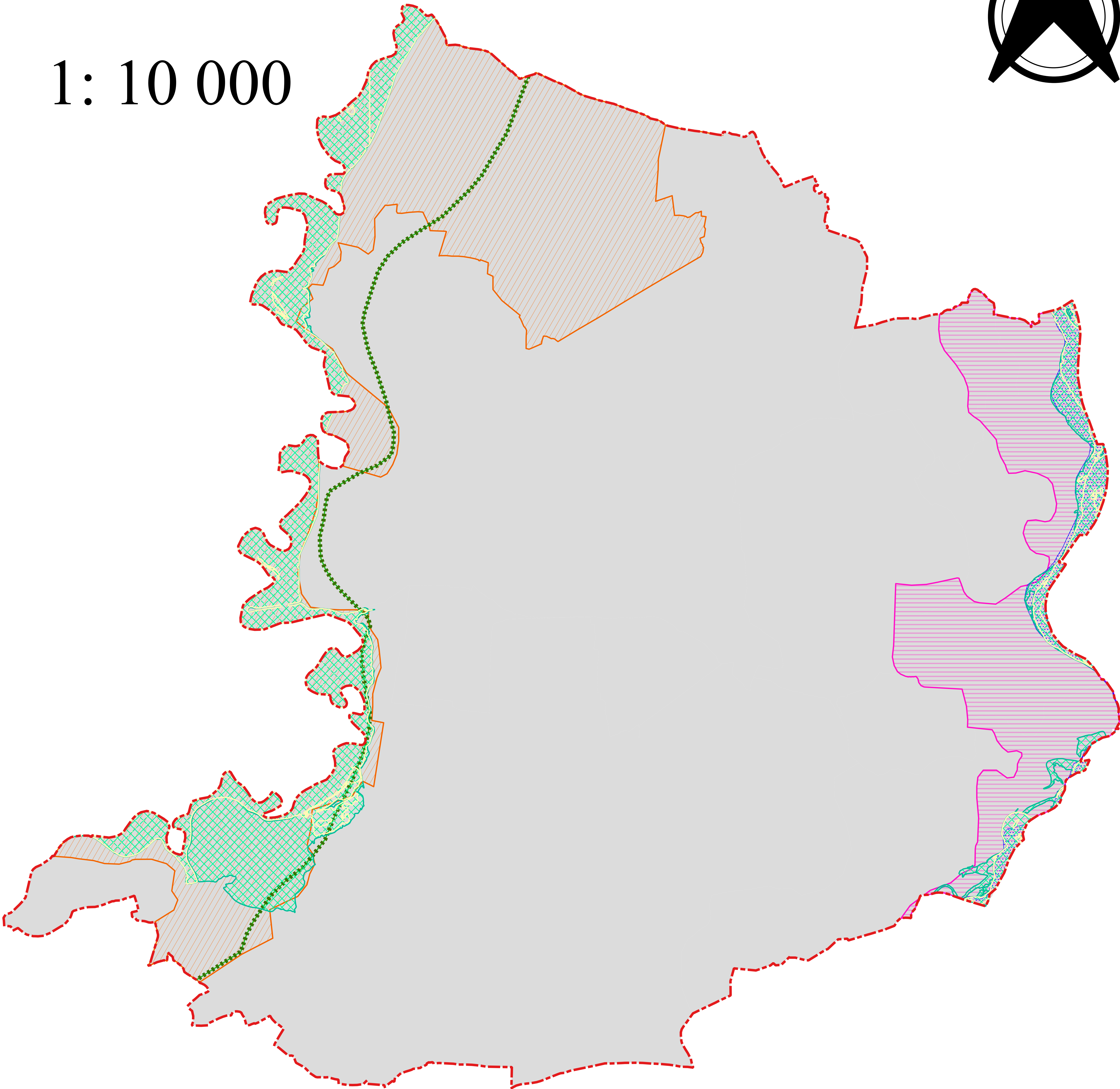
- obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Soły PLB120004,
- obszar Natura 2000 Stawy w Brzeszczach PLB120009,
- obszar Natura 2000 Dolina Soła PLH120083.

Ponadto na terenie gminy Brzeszcze zlokalizowany jest również korytarz ekologiczny doliny rzeki Wisły.

SYSTEM PRZYRODNICZY, W TYM OBSZARY ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO - GMINA BRZESZCZE

1: 10 000

LEGENDA:

Granica gminy Brzeszcze

OBSZARY ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO

Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%

Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%

Korytarz ekologiczny rzeki Wisły (wschodnia granica)

SYSTEM PRZYRODNICZY

Obszar Natura 2000 Dolna Soła PLH120083

Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Soły PLB120004

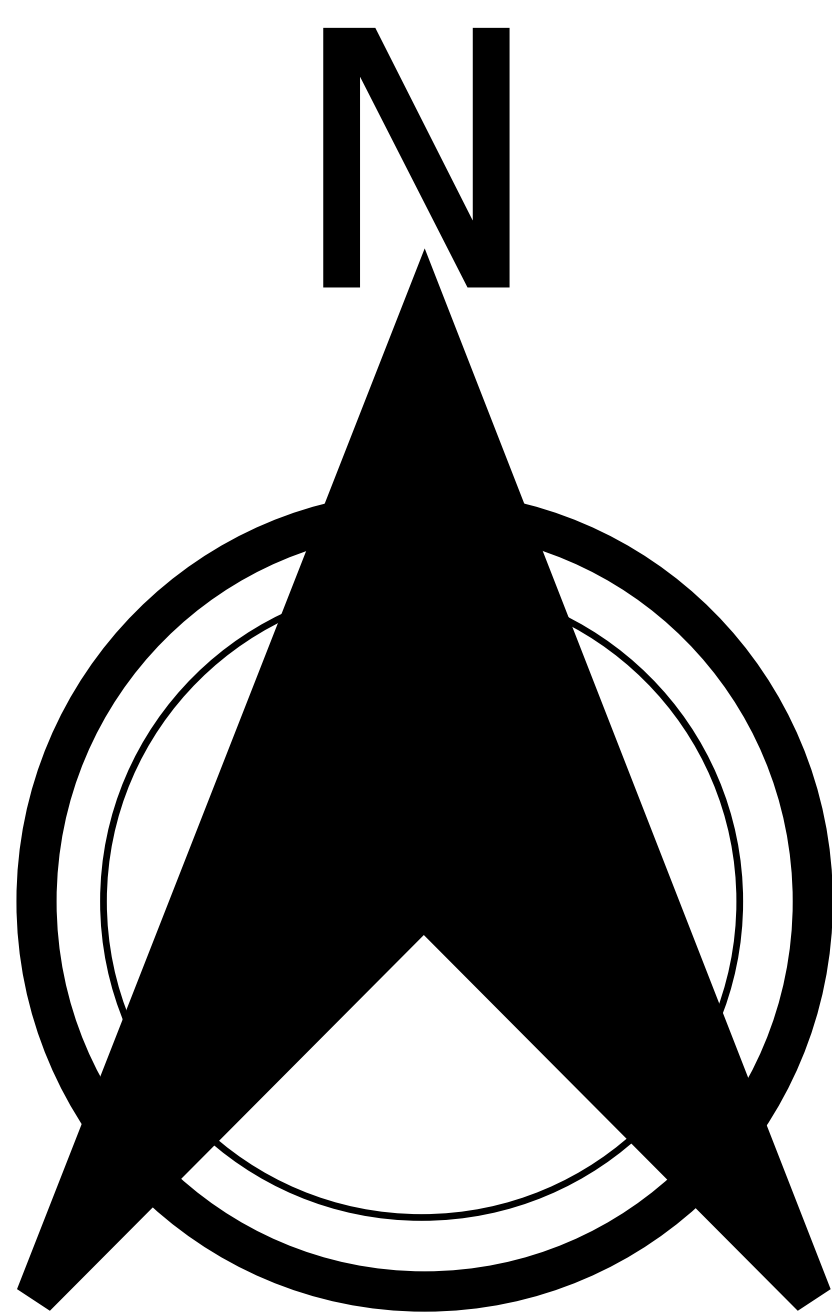
Obszar Natura 2000 Stawy w Brzeszczach PLB120009

System transportowy

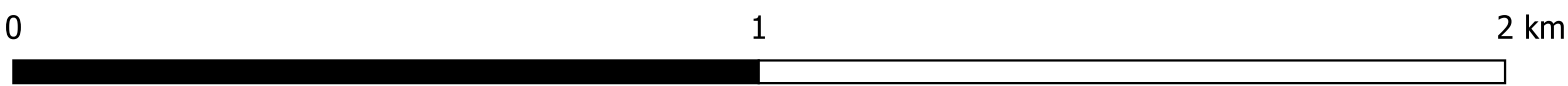
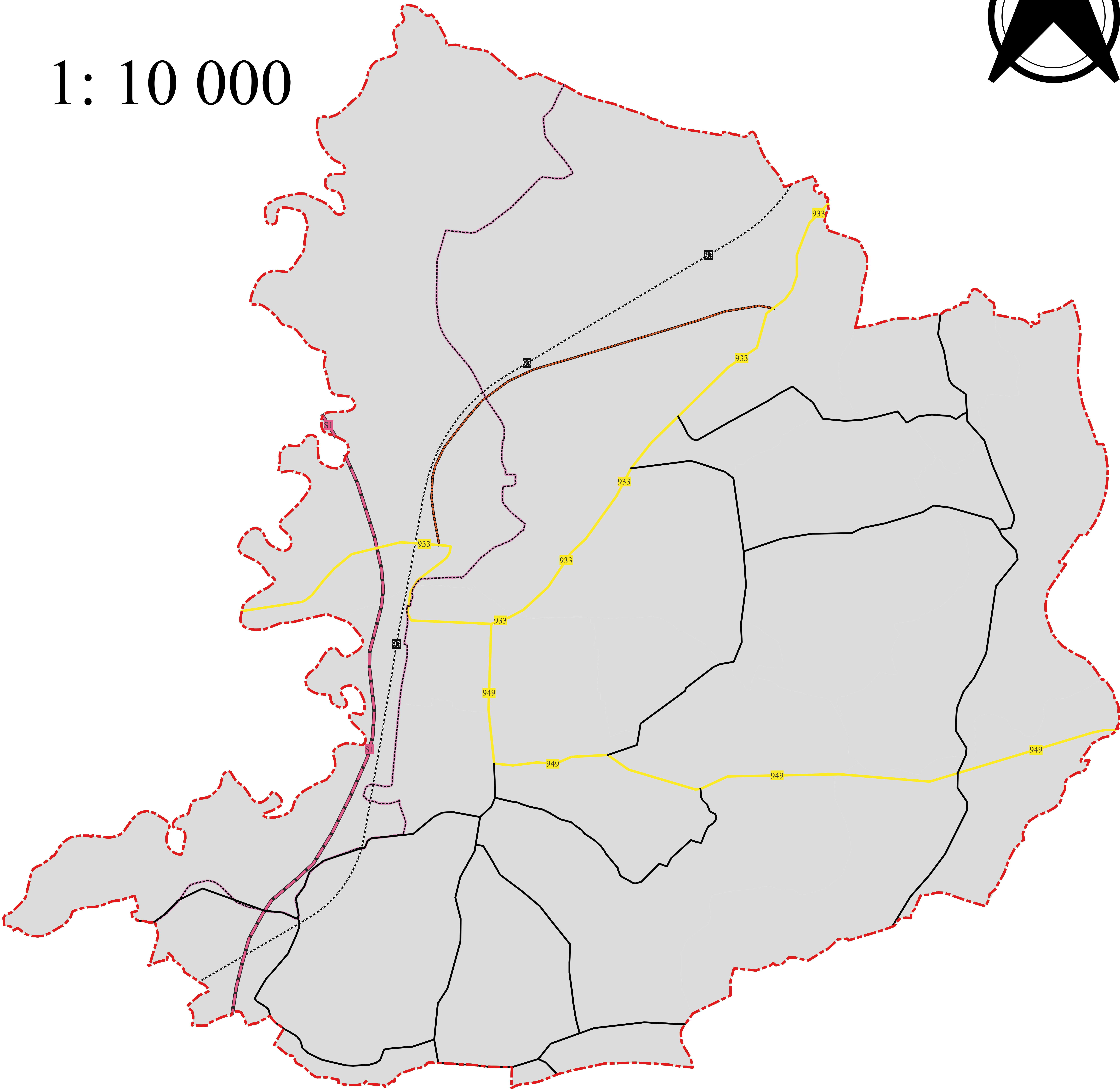
Układ komunikacyjny gminy składa się z dróg wojewódzkich nr 933 i nr 949, dróg powiatowych oraz dróg gminnych.

Przez gminę Brzeszcze przebiega również zelektryfikowana wielotorowa linia kolejowa nr 93 o charakterze pasażersko-towarowym. Na obszarze gminy zlokalizowane są trzy stacje kolejowe – Brzeszcze, Brzeszcze Jawiszowice, Jawiszowiec Jaźnik.

SYSTEM TRANSPORTOWY - GMINA BRZESZCZE

1: 10 000

LEGENDA:

Granica gminy Brzeszcze

SYSTEM TRANSPORTOWY

Wiślana Trasa Rowerowa

Droga wojewódzka nr 933

Droga wojewódzka nr 949

Drogi powiatowe

Projektowana obwodnica Brzeszcz

Przebieg drogi ekspresowej S1

Linia kolejowa nr 93

Infrastruktura techniczna i społeczna

Elementami infrastruktury technicznej w granicach gminy Brzeszcze są:

- wodociągi – odsetek zwodociągowania gminy wynosi 99,9%,
- kanalizacja – odsetek skanalizowania to 73,0%,
- sieć gazowa – odsetek zgazyfikowania wynosi 84,6%.

Na terenie gminy Brzeszcze funkcjonują następujące przedszkola:

- Przedszkole Publiczne w Przecieszynie w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 w Przecieszynie;
- Przedszkole Publiczne w Zasolu w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 2 w Zasolu;
- Przedszkole Publiczne w Skidzinie w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 3 w Skidzinie;
- Przedszkole Publiczne „Pod Kasztanami” w Brzeszczach w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi w Brzeszczach;
- Przedszkole Publiczne „Żyrafa” w Brzeszczach w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 5 w Brzeszczach;
- Przedszkole Publiczne z oddziałami integracyjnymi „Słoneczko” w Brzeszczach w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 5 w Brzeszczach;
- Przedszkole Publiczne „Pod Tęczą” w Jawiszowicach w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 6 w Jawiszowicach.

Ponadto na obszarze gminy Brzeszcze swoją działalność prowadzą dwa przedszkola niepubliczne:

- Przedszkole im. Dzieciątka Jezus;
- Przedszkole „Iskierka”.

Na terenie gminy Brzeszcze znajduje się 6 szkół podstawowych w Zespołach Szkolno-Przedszkolnych:

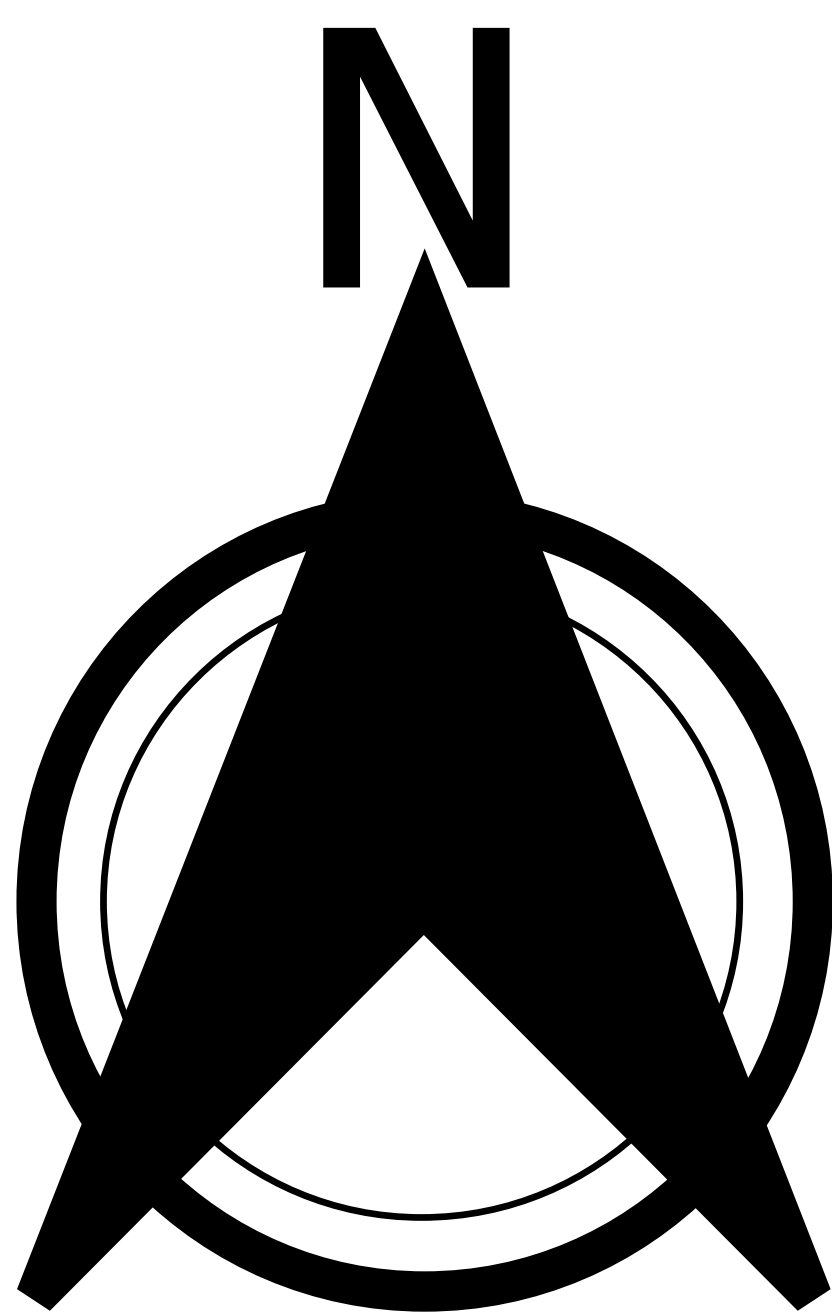
- Szkoła Podstawowa w Przecieszynie w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Wandy Chotomskiej w Przecieszynie;

- Szkoła Podstawowa w Skidzinie w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 3 im. Ewy Szelburg – Zarembiny w Skidzinie;
- Szkoła Podstawowa nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Stanisława Staszica w Brzeszczach w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi w Brzeszczach;
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Brzeszczach w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 5 w Brzeszczach;
- Szkoła Podstawowa im. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego w Jawiszowicach w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 6 w Jawiszowicach;
- Szkoła Podstawowa im. Kostka Jagiełły w Zasolu w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Zasolu.

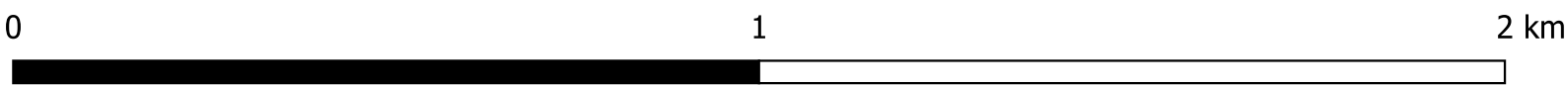
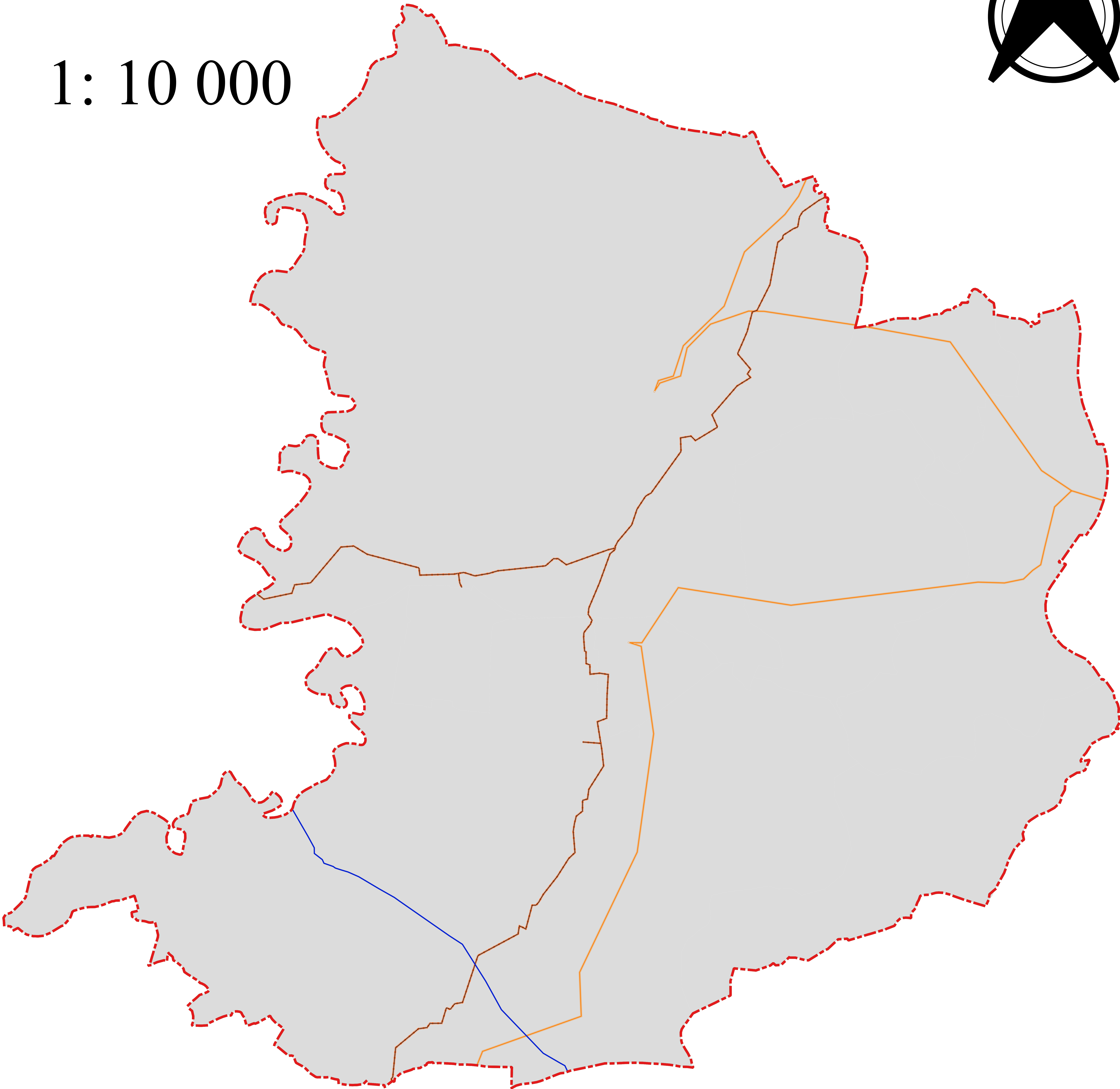
Do placówek o charakterze kulturalnym na terenie gminy Brzeszcze należą:

- Ośrodek Kultury w Brzeszczach,
- funkcjonujący przy Ośrodku Kultury Uniwersytet Trzeciego Wieku,
- Biblioteka Publiczna: siedziba główna z 4 filiami,
- Kino „Wisła”,
- Świetlica przy ul. Osiedle Paderewskiego;
- Świetlica przy ul. Szymanowskiego;
- Świetlica w Zasolu;
- Dom Ludowy w Wilczkowicach;
- Domu Ludowy w Skidzinie;
- Dom Ludowy w Brzeszczach – Borze.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA - GMINA BRZESZCZE

1: 10 000

LEGENDA:

 Granica gminy Brzeszcze

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

 Wodociąg GOCZA

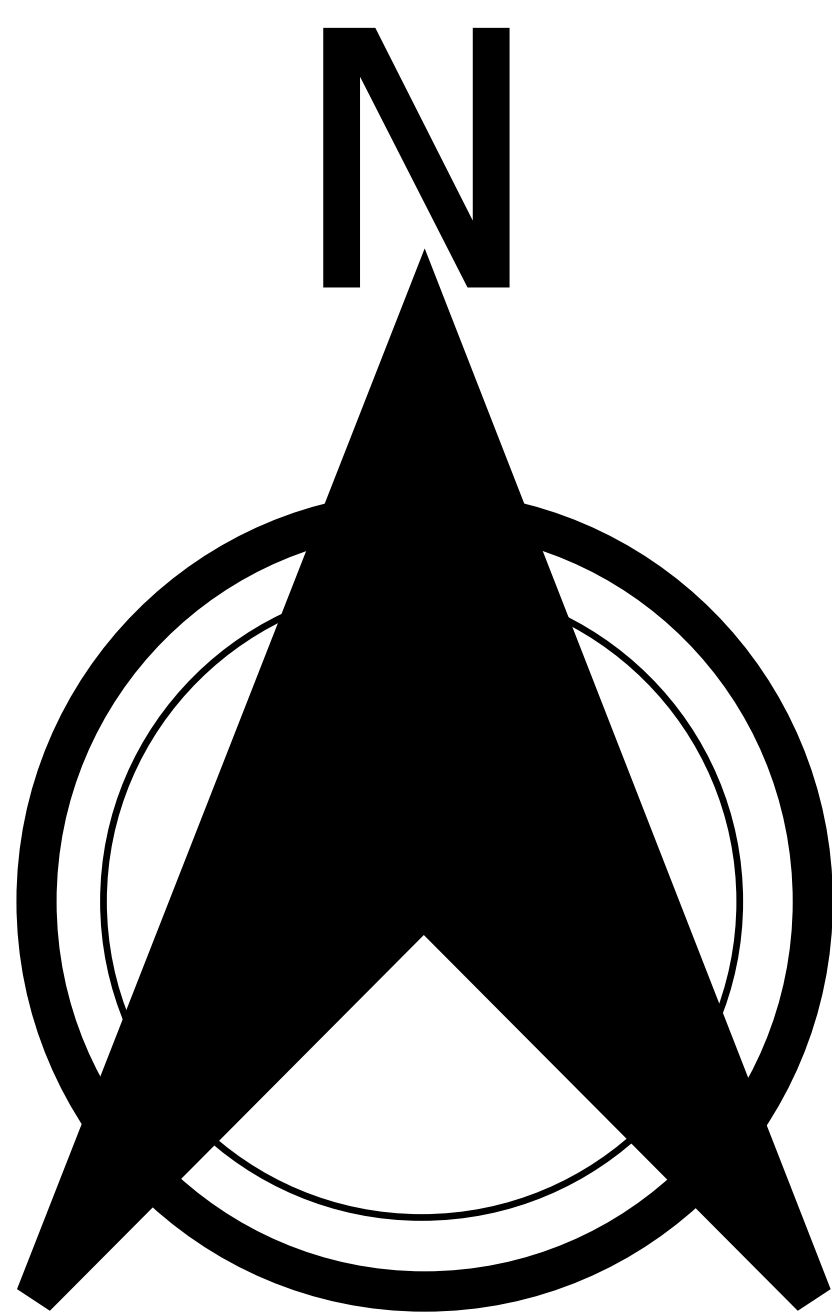
 Gazociąg wysokoprężny

 Linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV

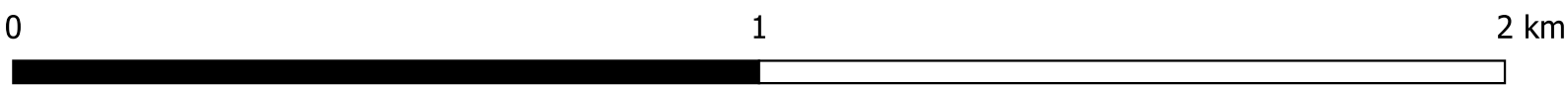
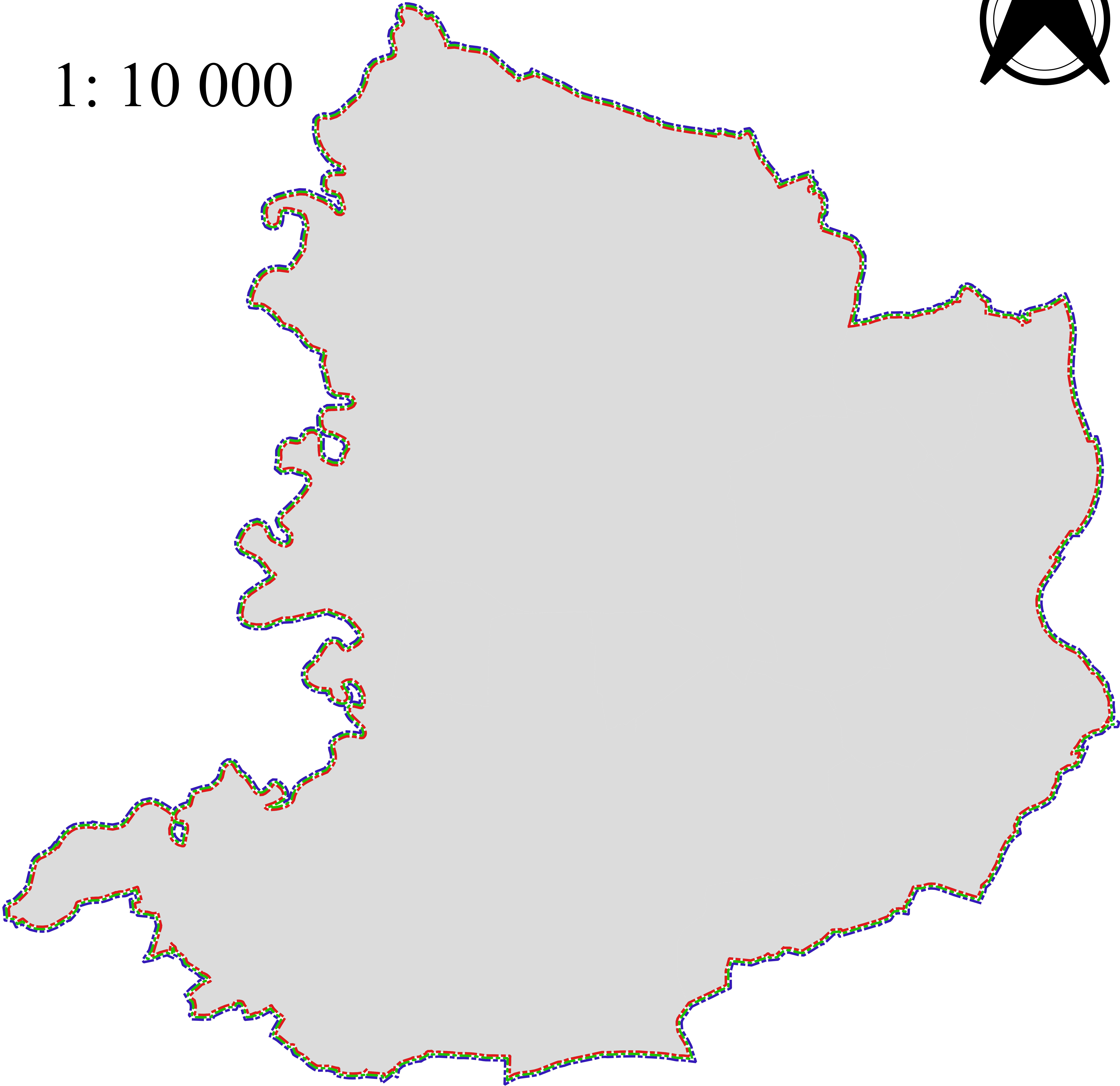
Obszary strategicznej interwencji

Na poziomie krajowym gmina Brzeszcze nie została zakwalifikowana do żadnego z OSI. Natomiast na poziomie regionalnym gmina Brzeszcze została zaklasyfikowana do obszaru transformacji energetycznej – Małopolska Zachodnia (NUTS-3: podregion oświęcimski) oraz do OSI obszary prawnie chronione.

OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI - GMINA BRZESZCZE

1: 10 000

LEGENDA:

 Granica gminy Brzeszcze

OBSZARY STRATEGICZNEJ INWESTYCJI - NA POZIOMIE REGIONALNYM

 Obszary transformacji energetycznej - Małopolska Zachodnia

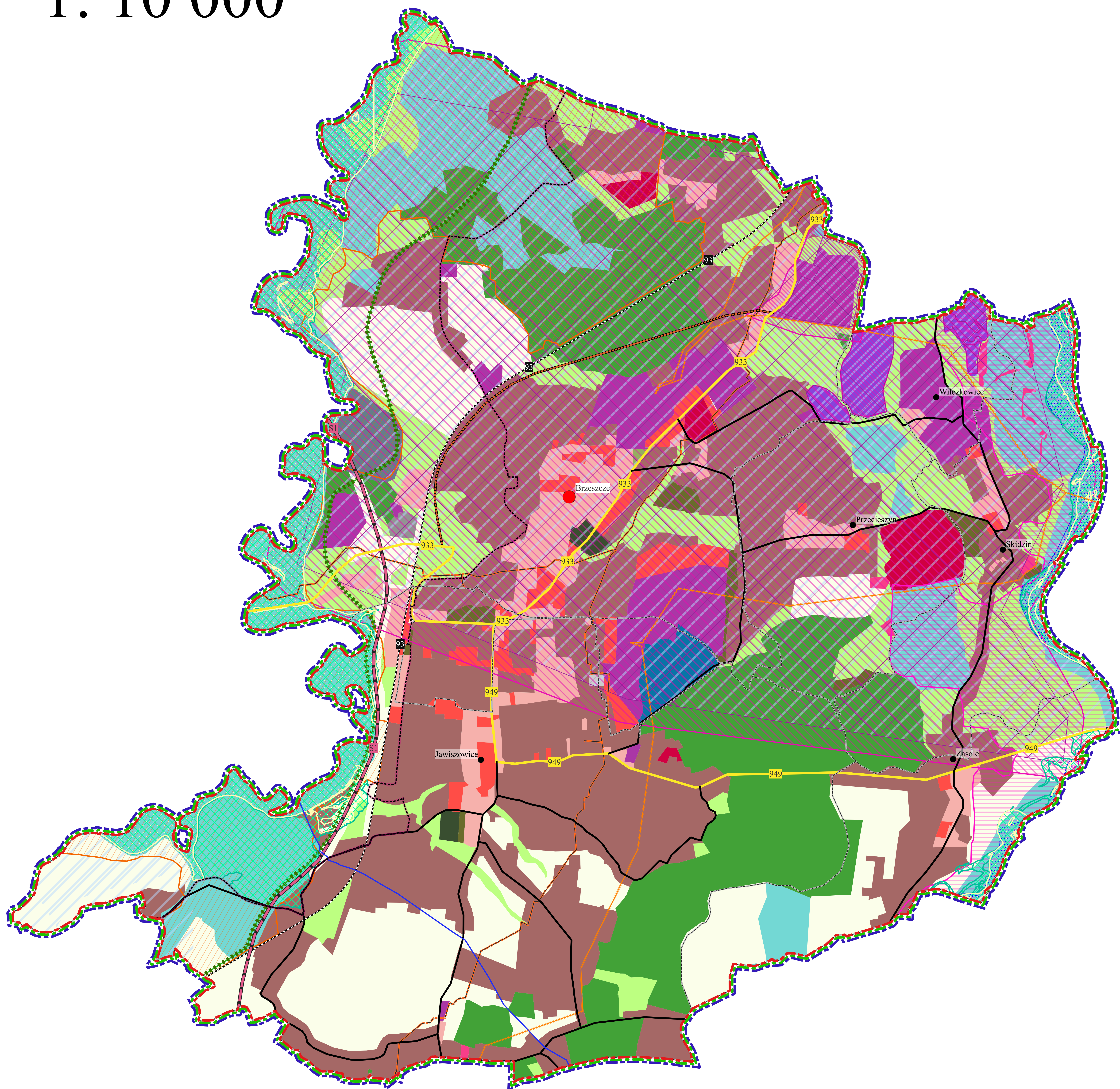
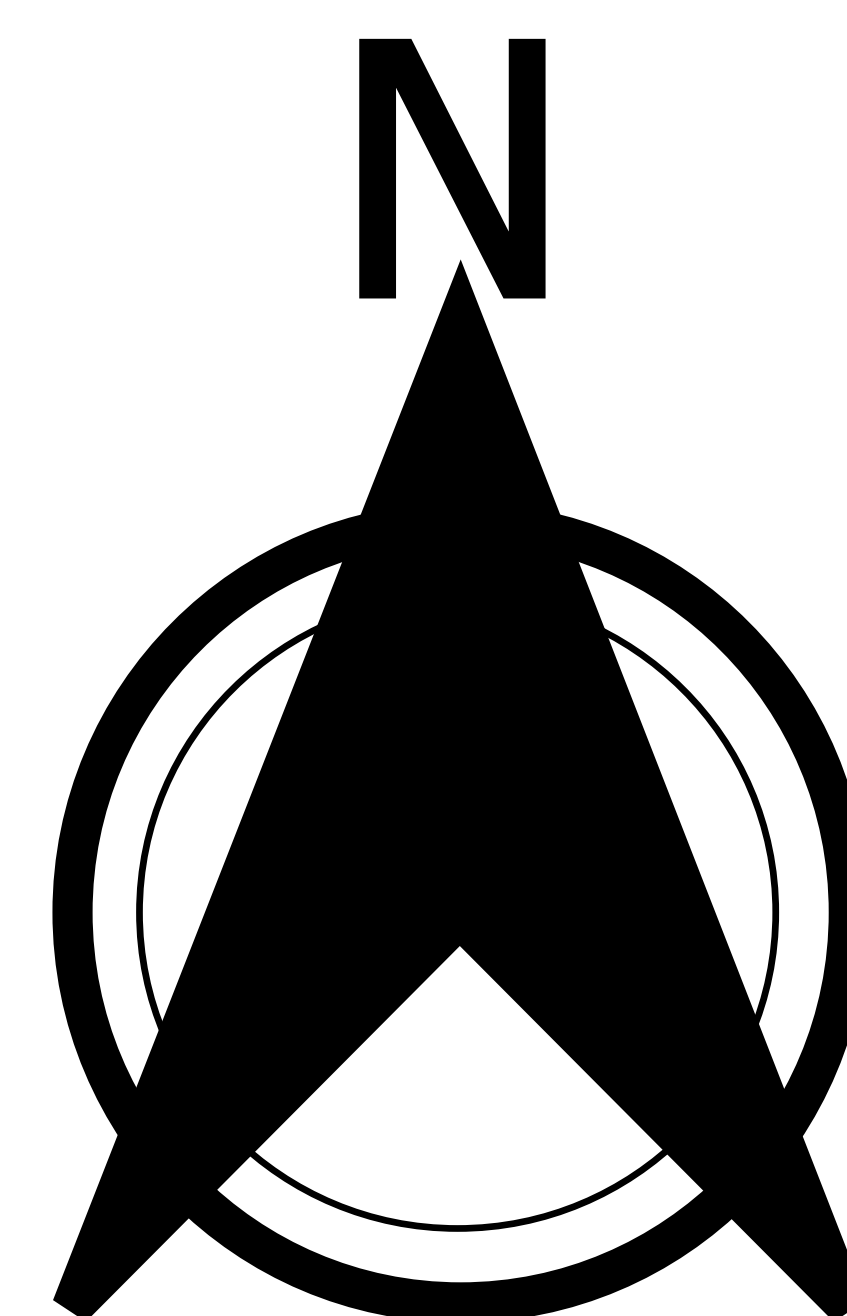
 Obszary prawnie chronione

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej

Mapa przedstawia model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Brzeszcze. Model to schemat obrazujący zbiór elementów wpływających na szeroko pojęty rozwój społeczno-gospodarczy, odbywający się na terenie gminy.

Zobrazowane elementy przestrzenne należy traktować jako generalne wytyczne, których zasięg (zajętość przestrzenną) w tym w szczególności dla ustaleń związanych z użytkowaniem przestrzeni zostanie określony, doprecyzowany i uszczegółowiony w planie ogólnym gminy, stosownie do obowiązujących przepisów prawa.

1: 10 000

0 1 2 km

LEGENDA:

SYSTEM OSADNICZY

- Brzeszcze
- Granice sołectw
- Granica gminy Brzeszcze

OBSZARY STRATEGICZNEJ INWESTYCJI - NA POZIOMIE REGIONALNYM

- Obszary transformacji energetycznej - Małopolska Zachodnia
- Obszary prawnie chronione

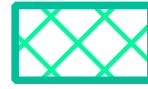
SYSTEM TRANSPORTOWY

- Droga wojewódzka nr 933
- Droga wojewódzka nr 949
- Drogi powiatowe
- Projektowana obwodnica Brzeszcz
- Przebieg drogi ekspresowej S1
- Linia kolejowa nr 93
- Wiśłana Trasa Rowerowa

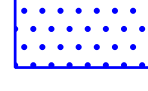
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

- Wodociąg GOCZA
- Gazociąg wysokoprężny
- Linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV

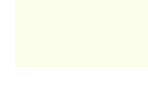
OBSZARY ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO

- Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%
- Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%

SYSTEM PRZYRODNICZY

- Korytarz ekologiczny rzeki Wisły (wschodnia granica)
- Obszar Natura 2000 Dolna Soła PLH120083
- Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Soły PLB120004
- Obszar Natura 2000 Stawy w Brzeszczach PLB120009

ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW:

- Obszary górnicze
- Tereny górnicze
- Granice udokumentowanych złóż kopalin
- Strefa infrastruktury – zbiornik retencyjno-dozujący
- Strefa składowania odpadów
- Strefa usług i przemysłu
- Strefa zabudowy rekreacyjno-sportowej
- Strefa zabudowy usługowej
- Strefa zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- Strefa zieleni nieurządzonej
- Strefa zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej ekstensywnej
- Strefa zabudowy mieszkaniowo-usługowej
- Strefa zabudowy rekreacyjno-turystycznej
- Strefa zieleni – lasy
- Strefa zieleni urządzonej – parki
- Strefa zieleni urządzonej – inne
- Strefa zieleni urządzonej - cmentarze
- Strefa powierzchniowej eksploatacji zasobów kruszywa naturalnego
- Strefa zabudowy mieszkaniowej
- Strefa zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
- Strefa infrastruktury – urządzenia energetyczne
- Strefa infrastruktury – urządzenia kanalizacyjne
- Wody stojące
- Strefa rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania oraz prowadzenia polityki przestrzennej dla gminy Brzeszcze zostały określone przede wszystkim na podstawie dokumentów gminnych, ale również dokumentów na poziomie krajowym.

Polityka przestrzenna na poziomie gminnym

ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, W TYM OCHRONY POWIETRZA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU

W gminie Brzeszcze znajdują się cenne przyrodniczo tereny i obiekty, które są powiązane z dolinami rzecznyymi rzek Wisły i Soły oraz powierzchnią stawów hodowlanych. Te rejony sprzyjały stworzeniu siedlisk dla życia wielu gatunków zwierząt, w tym głównie ptaków. Miejsca te są objęte ochroną w postaci obszarów Natura 2000.

Zgodnie z Centralnym rejestrem form ochrony przyrody na terenie gminy Brzeszcze zlokalizowane są:

- obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Soły PLB120004,
- obszar Natura 2000 Stawy w Brzeszczach PLB120009,
- obszar Natura 2000 Dolina Soła PLH120083.

Na istniejących obszarach Natura 2000 nie planuje się stref zabudowy usługowej i produkcyjnej oraz nowej zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej. Natomiast pozostawia się istniejące tereny zabudowy mieszkaniowej oraz pojedyncze tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej stanowiące kontynuację układów osadniczych zlokalizowanych we wsi Wilczkowice, Skidziń i Zasole oraz w rejonie Jaźnika.

W obszarach wyznacza się pojedyncze tereny usług turystyki i rekreacji, dla których określa się ograniczony sposób zagospodarowania i użytkowania zgodny z zadaniami ochrony. Pozostawia się również istniejące obszary eksploatacji złóż.

Na terenie gminy Brzeszcze zlokalizowany jest również korytarz ekologiczny doliny rzeki Wisły, dla którego obowiązują ustalenia jak dla obszarów Natura 2000. W celu zachowania ciągłości ekologicznej, dodatkowo wprowadza się ograniczenia na terenach zabudowy:

- minimalna powierzchnia biologicznie czynna na poziomie 60% powierzchni działki budowlanej;
- maksymalny gabaryt budynku – szerokość elewacji frontowej – 25 metrów;

Ponadto rekomendowane jest utrzymanie terenów przyrodniczych, leśnych, ochrona naturalnych dolin rzek i potoków, zachowanie terenów podmokłych, łąk wilgotnych, terenów bagiennych

ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

W granicach gminy Brzeszcze zlokalizowane są obiekty zabytkowe ujęte zarówno w wojewódzkim rejestrze, jak i gminnej ewidencji. Znajdujące się na terenie gminy Brzeszcze obiekty zabytkowe podlegają ochronie i stanowią cenne dziedzictwo kulturowe.

W gminie nie są zlokalizowane dobra kultury współczesnej.

Wartości i zasoby środowiska kulturowego podlegają opiece i ochronie konserwatorskiej zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292, 1907). Dziedzictwo kulturowe powinno być chronione w szczególności poprzez respektowanie przede wszystkim następujących zasad:

- działalność inwestycyjna przy obiektach zabytkowych ujętych w rejestrze lub ewidencji zabytków, musi być uzgadniana z Konserwatorem Zabytków;
- zachowanie ich naturalnego otoczenia, czyli zarówno układów i założeń urbanistycznych, jak i zieleni towarzyszącej;
- uzupełnianie i korygowanie gminnej ewidencji zabytków;
- działania na rzecz ochrony dziedzictwa muszą być dostosowane do współczesnych wyzwań, takich jak zmiany klimatyczne, rozwój technologii czy zmieniające się potrzeby społeczne.

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW, W TYM OKREŚLENIA SZCZEGÓLNYCH POTRZEB W ZAKRESIE NOWEJ ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ

Ze względu na stopień obecnego zainwestowania gminę można podzielić na trzy strefy.

Pierwsza strefa to fragment miasta Brzeszcze oraz północna część sołectwa Jawiszowice. Jest to część bardziej intensywnie zagospodarowana. Występuje tutaj zabudowa górniczo – przemysłowa, usługowa oraz mieszkaniowa, w tym mieszkaniowa wielorodzinna. Zabudowa o charakterze miejskim skupiona jest wzdłuż dróg wojewódzkich. Poza tym w Brzeszczach przeważa zabudowa mieszana jednorodzinna, wielorodzinna, lub mieszana. Występują obiekty zabytkowe. W Jawiszowicach typy zabudowy mają charakter bardziej jednolity. Można wyróżnić zespół zabudowy wielorodzinnej (Osiedle Paderewskiego) oraz odrębne zespoły zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Dominujący typ zabudowy usługowej to jednokondygnacyjne supermarkety lub budynki dwu, trzy kondygnacyjne o innych funkcjach. Funkcje usługowe skupione są w pasie wzdłuż dróg wojewódzkich, bez wyraźnie wykształconych centrów o charakterystycznych, zwartych i atrakcyjnych przestrzeniach. Nasilenie usług występuje w rejonie kopalni oraz w rejonie Osiedla Paderewskiego.

Druga strefa obejmuje sołectwa Przecieszyn, Skidziń, Wilczkowice, Zasole oraz południową część sołectwa Jawiszowice gdzie występuje zabudowa o mniejszej intensywności, o charakterze wiejskim oraz otaczające ją tereny rolnicze i leśne. Skidziń, Wilczkowice i Zasole posiadają układ zwarty, pasmowy. Przecieszyn i południowa część Jawiszowic charakteryzuje się zabudową rozproszoną. Dominuje tu zabudowa powstała w latach 1960- 1990, o różnorodnej formie. Wsie, w szczególności Przecieszyn i Skidziń, nie posiadają zwartych, wykształconych centrów.

Strefa trzecia obejmuje doliny rzek Soły i Wisły, gdzie oprócz terenów zielonych, licznych stawów można spotkać wyrobiska kopalni kruszyw naturalnych.

Na obszarze gminy obserwuje się zjawisko rozpraszania zabudowy. Dotyczy ono w szczególności sołectwa Jawiszowice.

Nowe tereny pod zabudowę mieszkaniową mogą być wyznaczane tylko wtedy, gdy rezerwy terenów wyznaczonych w obowiązujących planach miejscowych oraz luki w istniejącej zabudowie nie zaspokoją przewidywanych potrzeb. Chłonność rezerw mieszkaniowych oraz wskazywanie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową

będzie obliczane na podstawie przepisów odrębnych. Struktura zabudowy mieszkaniowej gminy nie będzie różnić się zasadniczo od obecnej, co przedstawiono szczegółowo na modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej. Jednakże dopuszcza się rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej i usługowej poza wyznaczonymi w modelu obszarami, pod warunkiem, że będą one stanowić uzupełnienie wyznaczonych obszarów pod zabudowę, bezpośrednio do nich przylegając, nie będą naruszały celów ochrony przyrodniczej terenów i nie będą wymagały realizacji infrastruktury technicznej obciążającej budżet gminy.

ZASADY LOKALIZACJI OBIEKTÓW HANDLU WIELKOPOWIERZCHNIOWEGO

Lokalizacja obiektów handlu wielkopowierzchniowego jest możliwa jedynie na podstawie planu miejscowego obejmującego cały obszar, na którym nastąpią zmiany w strukturze funkcjonalno-przestrzennej w wyniku realizacji obiektu, czyli oprócz samego budynku także parking oraz inne grunty wykorzystywane do obsługi komunikacyjnej obiektu.

Gmina Brzeszcze nie przewiduje lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego na terenie gminy.

ZASADY LOKALIZACJI KLUCZOWYCH INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO

W celu realizacji lokalnych celów publicznych zaplanowano zadania ukierunkowane na rozwój infrastruktury drogowej, zarówno o znaczeniu lokalnym, jak i ponadlokalnym.

Inwestycje celu publicznego mogą być lokalizowane w gminie Brzeszcze na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego albo decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, podejmowanych zgodnie z procedurą, którą określają aktualne przepisy.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI, INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ

Układ komunikacyjny gminy składa się z dróg wojewódzkich nr 933 i nr 949, dróg powiatowych oraz dróg gminnych. Najistotniejszą rolę pełnią ww. drogi wojewódzkie oraz droga powiatowa w kierunku Bielska Białej.

Największym obciążeniem pod względem liczby pojazdów są drogi łączące Brzeszcze z Oświęcimiem, Pszczyną i Bielsko-Białą. Mając to na uwadze, konieczna jest realizacja

obwodnic na kierunku północ-zachód oraz północ-południe. Pierwsza z nich została ujęta również w dokumentach planistycznych na poziomie regionalnym. Natomiast druga związana jest z projektowaną drogą ekspresową S1.

Rozwój układu lokalnego powinien dążyć do zapewnienia mieszkańcom gminy Brzeszcze dostępności komunikacyjnej, w szczególności poprzez rozbudowę i modernizację odcinków dróg lokalnych i dojazdowych zarówno do istniejących, jak i planowanych terenów zabudowy. Zakłada się również realizację nowych odcinków dróg łączących poszczególne sołectwa, osiedla lub obszary funkcjonalne gminy.

Przez gminę Brzeszcze przebiega również zelektryfikowana wielotorowa linia kolejowa nr 93 o charakterze pasażersko-towarowym. Na obszarze gminy zlokalizowane są trzy stacje kolejowe – Brzeszcze, Brzeszcze Jawiszowice, Jawiszowice Jaźnik. Rozwój infrastruktury kolejowej jest poza kompetencjami gminy.

W zakresie rozwoju systemu komunikacji istotna jest również infrastruktura rowerowa. Podstawowy układ ścieżek rowerowych powinien pokrywać się z układem dróg zbiorczych, lokalnych i dojazdowych wyznaczonych w studium. Należy go uzupełnić ścieżkami wyznaczonymi w ramach obszarów przeznaczonych pod zainwestowanie. Dodatkowe ścieżki (raczej o znaczeniu rekreacyjnym) należy uwzględnić w terenach zielonych, w szczególności w sąsiedztwie wód i lasów, mając na względzie obszary cenne przyrodniczo, wyznaczone do ochrony. Realizację ścieżek w obszarach zielonych (wyjątkowo w leśnych) zaleca się jako wytyczanie tras istniejącymi miedziami, ewentualnie drogami leśnymi bez zmiany nawierzchni.

Prawie cała gmina ma dostęp do wody za pomocą instalacji wodociągowej – zgodnie z danymi GUS w 2023 r. odsetek osób korzystających z infrastruktury wodociągowej wynosił 99,9%.

W zakresie sieci wodociągowej istotne jest utrzymanie, modernizacja oraz dalsza rozbudowa sieci, celem zaspokojenia potrzeb wszystkich obecnych, jak i przyszłych mieszkańców.

Stopień skanalizowania gminy jest na poziomie około 73%. W zakresie odprowadzania ścieków zakłada się docelowo skanalizowanie większości obszaru gminy. Ponadto planuje się sukcesywną rozbudowę istniejącej sieci oraz budowę nowej w obszarach nowo powstającej zabudowy mieszkaniowej, usługowej oraz pozostałej. Dopuszcza się również

realizację lokalnych oczyszczalni, jeśli jest to uzasadnione warunkami techniczno-ekonomicznymi.

W terenach nie objętych siecią dopuszcza się realizację indywidualnych oczyszczalni ścieków oraz bezodpływowych szczelnych osadników, z uwzględnieniem ewentualnego położenia w strefie ochrony pośredniej ujęcia wody „Zasole”.

Gmina Brzeszcze znajduje się w Aglomeracji Brzeszcze (PLMP024), która zgodnie z danymi przedstawionymi w VI aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych, obecnie nie spełnia I warunku Dyrektywy Ściekowej (nieosiągnięcie współczynnika skanalizowania). Konieczne jest zatem podejmowanie działań w zakresie poprawy tego stanu.

Według danych GUS liczba mieszkańców korzystających z sieci gazowej stanowi około 84,6% całkowitej liczby ludności (dane na koniec 2023 roku). Gmina zostaje zaopatrzona w gaz ziemny za pośrednictwem gazociągów wysokiego, średniego i niskiego ciśnienia. Rozwój systemu zaopatrzenia w gaz ukierunkowany jest przede wszystkim na:

- poprawę niezawodności dostawy paliwa gazowego,
- zapewnienie nieograniczonej dostaw,
- zaopatrzenie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Realizowanie tych zamierzeń wykonywane będzie poprzez sukcesywną modernizację i rozbudowę układu sieci średniego i niskiego ciśnienia. Dopuszcza się zatem remonty, przebudowę, rozbudowę i budowę nowych sieci, urządzeń i obiektów średniego i niskiego ciśnienia. Nie przewiduje się budowy nowych sieci wysokiego ciśnienia. Dopuszcza się remont, przebudowę, rozbudowę i przełożenie istniejących sieci, urządzeń i obiektów wysokiego ciśnienia.

ZASADY LOKALIZACJI URZĄDZEŃ WYTWARZAJĄCYCH ENERGIĘ O MOCY ZAINSTALOWANEJ PRZEKRACZAJĄCEJ 500kW

Na terenie gminy Brzeszcze wyznaczono obszary, na których rozmieszczone mogą być urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500kW (co przedstawiono dokładnie w ramach modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej).

Lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW (fotowoltaika) dopuszcza się na następujących strefach:

- U – strefa zabudowy usługowej;
- P.1 – strefa usług i przemysłu;
- P.2 – strefa usług i przemysłu;
- P.3a – strefa powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego obejmuje obszar eksploatacji udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Brzeszcze – Buczaki”;
- ZU.3 – strefa zieleni urządzonej – innej;
- ZN – strefa zieleni nieurządzonej.

W odniesieniu do wskazanych obszarów rekomenduje się wyznaczenie stref buforowych o szerokości nie mniejszej niż 20 m w postaci pasów zieleni izolacyjnej, oddzielającej wskazane obszary rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z OZE.

ZASADY LOKALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ MOGĄCYCH ZNACZĄCO LUB POTENCJALNIE ODDZIAŁYWAĆ NA ŚRODOWISKO

Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco lub potencjalnie oddziaływać na środowisko w Polsce są określone przez przepisy prawa, w szczególności ustawę z dnia 3 października 2008 r. o ocenie oddziaływania na środowisko (tzw. Ustawa o Ochronie Środowiska). W przypadku takich przedsięwzięć, przed rozpoczęciem realizacji inwestycji, należy przeprowadzić ocenę oddziaływania na środowisko, która jest częścią procesu decyzyjnego i służy ochronie zasobów naturalnych oraz zdrowia ludzi.

Gmina powinna realizować przedmiotowe przedsięwzięcia, jedynie gdy służą one interesowi publicznemu – na przykład poprawie jakości życia mieszkańców, rozwojowi infrastruktury czy zapewnieniu odpowiednich usług publicznych.

Lokalizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zakazana jest w strefie P.1 – strefa usług i przemysłu oraz strefie P.2 – strefa usług i przemysłu (poza istniejącymi przedsięwzięciami).

ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Na terenie gminy Brzeszcze udział użytków rolnych wynosi ok. 60%. Pośród użytków rolnych większość (60%) stanowią grunty orne, natomiast pozostałą część w większości stanowią użytki zielone.

W gminie dominują gleby IV klasy bonitacyjnej, w związku z czym rolnicza przestrzeń produkcyjna ma przeciętną wartość. Jednakże w granicach gminy zlokalizowane są grunty o największej przydatności dla rolnictwa – są to obszary położone w rejonie Jawiszowic, Zasola oraz przysiółka Nazieleńce. Predysponowane są do utrzymania rolniczego charakteru, z ograniczeniem zabudowy nie służącej rolnictwu.

Na przedmiotowych obszarach została wyznaczona strefa R – obejmująca obszary najwartościowszych w skali gminy zasobów rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Obowiązuje na niej zakaz zabudowy z wyjątkiem sieci, urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, urządzeń i obiektów służących ochronie przeciwpowodziowej. Należy podkreślić, że dopuszcza się zachowanie istniejącej zabudowy, z możliwością jej remontu, przebudowy, nadbudowy i rozbudowy.

Warto zaznaczyć, że strefa obejmuje również obszary zieleni, użytki leśne i stawy hodowlane.

Lasy stanowią ok. 12% obszaru gminy Brzeszcze. Wśród nich wyróżnić można zarówno lasy niepaństwowe, jak i będące w zarządzie Lasów Państwowych. Celem ochrony terenów leśnych przewiduje się przede wszystkim zalesienia gruntów, wprowadzanie upraw leśnych oraz pielęgnację i zabiegi ochronne.

Zasoby leśne zostały objęte odrębną strefą – ZL, zlokalizowane na północnej oraz południowo-wschodniej części gminy. W odniesieniu do tych terenów obowiązuje:

- utrzymanie i ochrona dotychczasowego leśnego przeznaczenia gruntów poprzez wyłączenie spod zabudowy,
- uzupełnienie drzewostanu,
- prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z planami urządzenia lasów.

W strefie ZL obowiązuje również zakaz zabudowy, z wyjątkiem obiektów związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej.

Dopuszcza się wprowadzenie funkcji rekreacyjno – wypoczynkowej wyłącznie poprzez wyznaczenie tras turystycznych, rowerowych, ścieżek dydaktycznych i miejsc widokowych, z uwzględnieniem przepisów odrębnych dotyczących ochrony gruntów leśnych oraz z uwzględnieniem położenia części lasów w obszarze Natura 2000.

ZASADY KSZTAŁTOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA OBSZARACH ZDEGRADOWANYCH I OBSZARACH REWITALIZACJI ORAZ OBSZARACH WYMAGAJĄCYCH PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI

Na moment opracowywania Strategii Gmina nie posiada i nie planuje opracowania gminnego programu rewitalizacji. Kierunki zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych, obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji określi Plan ogólny oraz MPZP.

Polityka przestrzenna na poziomie krajowym

PLAN PRZECIWDZIAŁANIA SKUTKOM SUSZY NA LATA 2021-2027

Gmina Brzeszcze położona jest:

- w całości na terenie silnie zagrożonym występowaniem suszy atmosferycznej
- w całości na terenie słabo zagrożonym występowaniem suszy rolniczej,
- w większości na terenie silnie zagrożonym oraz w małej części na terenie umiarkowanie zagrożonym występowaniem suszy hydrologicznej,
- w całości na terenie słabo zagrożonym występowaniem suszy hydrogeologicznej.

W łącznym zestawieniu gmina Brzeszcze klasyfikuje się jako obszar umiarkowanie zagrożony suszą (większość terenu gminy) oraz słabo zagrożony suszą (bardzo mała część gminy).

W celu poprawy stanu gospodarki wodnej, a tym samym przeciwdziałania negatywnym konsekwencjom występowania suszy, kluczowe będą zapisy dokumentu pn. „Plan przeciwdziałania skutkom suszy na lata 2021-2027” przyjętego na mocy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. Plan wyznacza kierunki działań podejmowanych przez organy administracji samorządowej, dotyczą one przede wszystkim:

- zwiększenia ilości i czasu retencji wód na gruntach rolnych,
- zwiększenia retencji naturalnej i sztucznej na gruntach leśnych,
- retencji i zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenach zurbanizowanych,
- realizacji działań inwestycyjnych w zakresie kształtowania zasobów wodnych poprzez zwiększanie sztucznej retencji,
- uwzględniania tematyki suszy hydrologicznej i hydrogeologicznej w planach zarządzania kryzysowego,
- budowy i przebudowy ujęć wód podziemnych oraz budowy lub przebudowy rurociągów wodociągowych magistralnych do przesyłania wody do obszarów zagrożonych suszą hydrologiczną dla potrzeb zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi mieszkańców tych obszarów.

PLAN ZARZĄDZANIA RYZYKIEM POWODZIOWYM DLA OBSZARU DORZECZA WISŁY

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego na obszarze gminy Brzeszcze występują obszary zagrożenia powodzią, w tym szczególnego zagrożenia powodzią. Oznacza to, że tereny te zlokalizowane są w zasięgu obszaru:

- dla którego prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%);
- dla którego prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi - raz na 10 lat (10%).

Jednocześnie, obszary szczególnego zagrożenia powodzią w granicach gminy obejmują także tereny pomiędzy brzegiem Soły a wałem przeciwpowodziowym, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy.

Ponadto na terenie gminy zlokalizowane są obszary, dla którego prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% - raz na 500 lat.

Szczegółowe informacje nt. granic obszarów zagrożonych powodzią znajdują się na stronie Hydroportal w części dotyczącej Mapa zagrożenia powodziowego: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP.

Należy mieć na uwadze, że w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z art. 77 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960) oraz w przypadku lokalizowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią m.in. nowych obiektów budowlanych oraz gromadzenia ścieków, niezbędne jest uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego zgodnie z art. 390 ust. 1 ustawy – Prawo wodne. Tereny znajdujące się w ramach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią podlegają określonemu zagospodarowaniu, gdzie zgodnie z art. 166 ust. 10 ustawy jw. planowane zagospodarowanie nie może m.in. naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem czy stanowić zagrożenie dla ochrony zdrowia ludzi czy środowiska oraz utrudniać zarządzanie ryzykiem powodziowym.

W związku z występowaniem na terenie gminy obszarów zagrożenia powodzią istotne jest również odniesienie do Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły, który został przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r., ogłoszony w dniu 23 grudnia 2022 r., a w życie wszedł w dniu 23 marca 2023 r. Zapisy dokumentu są istotne z punktu widzenia rozwoju gminy, co oznacza, że wszelkie działania podejmowane przez samorząd muszą być zgodne z nimi i służyć realizacji założonych w Planie celów, czyli: zahamowaniu wzrostu ryzyka powodziowego, obniżeniu istniejącego ryzyka powodziowego oraz poprawie systemu zarządzania ryzykiem powodziowym.

Należy jednak zauważyć, że zgodnie z ww. aktualizowanym Planem zarządzania ryzykiem powodziowym w granicach gminy Brzeszcze, nie planuje się żadnych działań.

PLAN GOSPODAROWANIA WODAMI NA OBSZARZE DORZECZA WISŁY

Gmina Brzeszcze jest położona na terenie czterech jednolitych części wód powierzchniowych (dalej: JCWP) i dwóch jednolitych części wód podziemnych (dalej: JCWPd). W związku z tym konieczne jest uwzględnianie w polityce rozwoju gminy zapisów Drugiej aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, która obowiązuje od 17 lutego 2023 r. na mocy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r.

W tabeli zaprezentowano dane określone na podstawie Kart Charakterystyk JCW znajdujących się w granicach gminy Brzeszcze.

Tabela 13 Charakterystyka Jednolitych Części Wód na terenie gminy Brzeszcze

kod i nazwa JCWP	Status	stan	ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej (RZGW)	przypisane cele środowiskowe
RW2000082132999 Soła od zb. Porąbka do ujścia	SZCW - silnie zmieniona część wód	umiarkowany potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan wód (ogólny)	zagrożona	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie	- Stan/potencjał ekologiczny: dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Soła w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Soła w obrębie JCWP (dla troci wędrownej); - Stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.
RW2000152115969 Młynówka Oświęcimska	SCW - sztuczna część wód	zły potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan wód (ogólny)	zagrożona	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach	- Stan/potencjał ekologiczny: dobry potencjał ekologiczny; - Stan chemiczny: dobry stan chemiczny.
RW200006211569 Dankówka	SZCW - silnie zmieniona część wód	słaby potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan wód (ogólny)	zagrożona	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach	- Stan/potencjał ekologiczny: dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; - Stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

RW20001121199 Wista od zb. Goczałkowice do Przemszy	SZCW - silnie zmieniona część wód	zły potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan wód (ogólny)	zagrożona	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach	- Stan/potencjał ekologiczny: dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; - Stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(g,h,i)perylen(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
kod JCWPd	stan JCWPd	ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej (RZGW)	przypisane cele środowiskowe	
GW2000158	dobry	niezagrożona	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie	- Stan chemiczny – dobry; - Stan ilościowy – dobry stan ilościowy.	
GW2000157	słaby	zagrożona ilościowo i chemiczne	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach	- Stan chemiczny – dobry stan chemiczny; - Stan ilościowy – brak pogorszenia aktualnego stanu ilościowego (słaby stan ilościowy w zakresie bilansu wodnego).	

Źródło: www.apgw.gov.pl – Karty Charakterystyk JCWP oraz Karty Charakterystyk JCWPd (dostęp: 21.10.2024)

Z charakterystyki JCWP i JCWPd wynika, że stan wód w gminie Brzeszcze jest określany jako słaby. Może to być spowodowane wykorzystaniem terenu pod inwestycje przemysłowo – górnicze. Tylko jedna JCWPd charakteryzuje się stanem dobrym, a osiągnięcie jej celów środowiskowych nie jest zagrożone. W pozostałych JCWP i JCWPd zrealizowanie celów jest zagrożone. Cele środowiskowe w większości przewidują osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego, dobrego stanu chemicznego i ilościowego wód.

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły gmina Brzeszcze powinna podejmować działania ukierunkowane na osiągnięcie celów środowiskowych dla wód powierzchniowych, podziemnych i obszarów chronionych. Z punktu widzenia gminy istotne jest w szczególności:

- Uporządkowanie i poprawa infrastruktury związanej z gospodarką ściekową (przede wszystkim poprzez budowę/modernizację sieci kanalizacyjnej, budowę indywidualnych systemów oczyszczania ścieków, budowę i remont bezodpływowych zbiorników na ścieki);
- Modernizacja sieci kanalizacyjnej;
- Retencja i zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenach zurbanizowanych.

Należy zaznaczyć, że działania przypisane do poszczególnych JCW znajdują się w załącznikach do Planu, a materiał pomocniczy w tym zakresie zawierają również Karty Charakterystyk, które dostępne są pod adresem [www: https://apgw.gov.pl](https://apgw.gov.pl).

Obszary strategicznej interwencji

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907, 1940), strategia rozwoju gminy określa w szczególności obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 566), wraz z zakresem planowanych działań.

Obszarami Strategicznej Interwencji (OSI) są obszary, na których zdiagnozowano istnienie szczególnych warunków społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, w tym występowanie barier rozwoju lub potencjałów rozwojowych. Obszarem Strategicznej Interwencji może być obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych. OSI stanowią wybór strategiczny, którego konsekwencją jest skierowanie interwencji publicznej na dany obszar.

W celu identyfikacji OSI dla gminy Brzeszcze, przeanalizowane zostały następujące dokumenty:

- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030),
- Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 wskazuje następujące Obszary Strategicznej Interwencji: obszary zagrożone trwałą marginalizacją, miasta średnie tracące funkcje społeczno gospodarcze, wschodnią Polskę¹ oraz Śląsk.

Na poziomie krajowym gmina Brzeszcze nie została zakwalifikowana do żadnego z OSI.

W Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030” wskazano (w przypadku obszarów zmarginalizowanych uzupełniono) poza wcześniej wymienionymi OSI krajowymi następujące OSI na poziomie regionalnym:

- Miejskie Obszary Funkcjonalne (MOF),
- obszary transformacji energetycznej – Małopolska Zachodnia,
- gminy zmarginalizowane,
- miejscowości uzdrowiskowe,

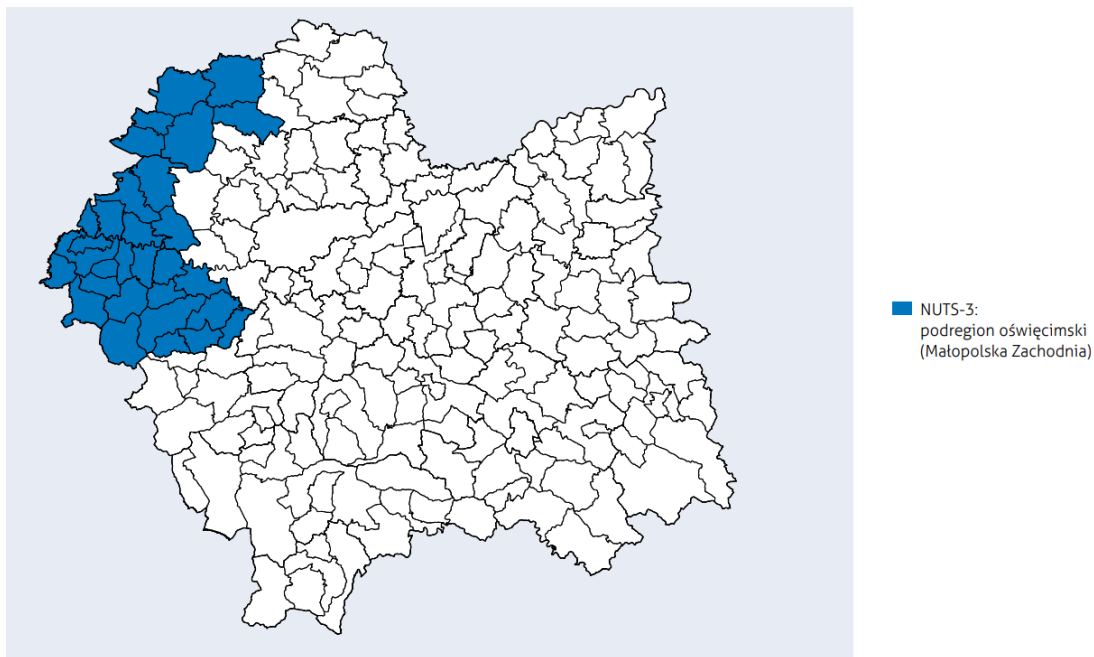
¹ Wschodnia Polska rozumiana jest jako pięć województw: lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie.

- obszary prawnie chronione.

Gmina Brzeszcze na poziomie regionalnym została zaklasyfikowana do obszaru transformacji energetycznej – Małopolska Zachodnia (NUTS-3: podregion oświęcimski).

Podregion oświęcimski jest zwartym obszarem, obejmującym swoim zasięgiem cztery powiaty, tj. chrzanowski, olkuski, oświęcimski i wadowicki. Obszar ten ze względu na specyficzne cechy i dużą koncentrację ludności jest najbardziej zurbanizowaną częścią województwa małopolskiego. Gospodarka na tym obszarze oparta jest w znacznej mierze na dużych zakładach związanych z przemysłem ciężkim, a także działalnością górniczą. Wyraźnie widoczne są powiązania gospodarcze z sąsiadującym województwem śląskim. Na terenie powiatu oświęcimskiego i chrzanowskiego funkcjonują kopalnie węgla kamiennego, w tym w Brzeszczach.

Mapa 1 Obszar transformacji energetycznej – Małopolska Zachodnia

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”

Dla Obszaru Małopolski Zachodniej opracowano Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji, którego nadrzędnym celem jest złagodzenie społecznych, gospodarczych i środowiskowych skutków transformacji Małopolski Zachodniej w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu oraz przygotowanie podregiony na negatywne skutki transformacji po 2030 roku.

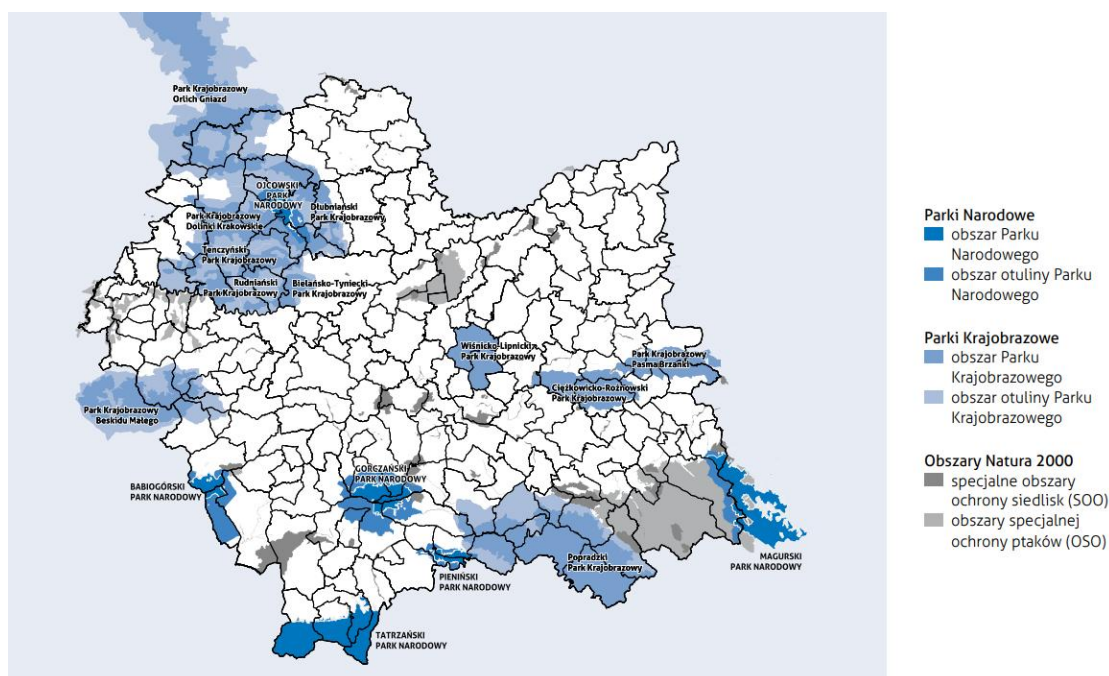
W ramach Planu wyznaczono trzy cele szczegółowe:

- Aktywni zawodowo i społecznie mieszkańcy – podejmowane działania mają służyć podniesieniu aktywności społecznej i jakości życia poprzez modernizację usług publicznych, przeciwdziałanie wykluczeniu i dezaktywacji zawodowej,
- Stabilna i zróżnicowana niskoemisyjna gospodarka ze zminimalizowaną presją środowiskową – planowane działania powinny wspierać lokalne podmioty gospodarcze oraz być nastawione na rozwój stref aktywności gospodarczej,
- Wysoka jakość i atrakcyjność środowiska – realizowane działania powinny obejmować termomodernizację i wymianę źródeł ciepła w gospodarstwach domowych, wzrost produkcji energii z odnawialnych źródeł energii (ze szczególnym uwzględnieniem fotowoltaiki, biogazu i energetyki prosumenckiej), rozwój nisko- i bezemisyjnego transportu, wzrost efektywności energetycznej.

Strategia rozwoju gminy Brzeszcze uwzględnia podejmowanie działań zgodnych z założeniami przedmiotowego Planu.

Gmina Brzeszcze należy również do **OSI obszary prawnie chronione** ze względu na występowanie obszarów cennych przyrodniczo.

Mapa 2 Obszary cenne przyrodniczo

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”

Obszary cenne pod względem przyrodniczym wymagają dodatkowej ochrony i wsparcia z poziomu województwa. Ponadto ich obecność na danym obszarze wprowadza pewne ograniczenia związane z użytkowaniem mieszkalnym, ekonomicznym, rolniczym oraz leśnym. Dlatego właśnie, poza dotychczasowym wsparciem w zakresie ochrony środowiska, szczególna interwencja z poziomu województwa powinna zostać skierowana do gmin, na terenie których zlokalizowane są obszary prawnie chronione, jako rekompensata dla barier wywoływanych przez obostrzenia środowiskowe.

Należy zaznaczyć, że w ramach Strategii rozwoju gminy Brzeszcze zaplanowano działania dotyczące ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych, na przykład poprzez kierunek działań: „Współdziałanie z instytucjami publicznymi oraz podmiotami sektora społeczno-gospodarczego w celu wzmocnienia ochrony obszarów cennych przyrodniczo”. Ponadto warto zauważyć, że na istniejących obszarach Natura 2000 nie planuje się stref zabudowy usługowej i produkcyjnej ani nowej zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej, pozostawiając jedynie istniejące tereny zabudowy mieszkaniowej oraz pojedyncze tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej stanowiące kontynuację układów osadniczych.

System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów

Obligatoryjnym elementem strategii rozwoju jest opracowanie systemu realizacji strategii, w którym istotne jest przede wszystkim wskazanie podmiotów odpowiedzialnych za realizację założeń strategii oraz wytycznych do sporządzenia dokumentów wykonawczych.

Podmioty odpowiedzialne za realizację Strategii

Za realizację zadań zawartych w Strategii rozwoju gminy Brzeszcze do roku 2034 odpowiedzialny jest przede wszystkim Urząd Gminy w Brzeszczach oraz gminne jednostki, a także społeczność lokalna i podmioty działające na terenie gminy. Poszczególne prace zaplanowane w ramach wdrożenia strategii zostaną zatem podjęte przez przedstawicieli sektora publicznego, biznesowego i społecznego, a więc m.in. przedsiębiorców, organizacje otoczenia biznesu czy organizacje samorządowe.

Na poziomie operacyjnym kluczową rolę odgrywa Zespół ds. opracowywania Strategii rozwoju gminy Brzeszcze do roku 2034, powołany zarządzeniem nr 66/2024 Burmistrza Brzeszcz z dnia 1 lipca 2024 r.

Zadaniem Zespołu jest koordynowanie prac w związku z opracowaniem Strategii, a w szczególności:

- przygotowanie i koordynowanie wraz z wykonawcą głównych założeń Strategii i kierunków rozwoju gminy,
- przygotowanie i synteza niezbędnych materiałów i dokumentów przygotowawczych w ramach prac nad Strategią,
- zapewnienie właściwego obiegu informacji wśród osób zaangażowanych w pracę nad Strategią,
- informowanie o przebiegu prac nad Strategią.

Wyznaczone podmioty będą przede wszystkim odpowiedzialne za monitoring realizacji poszczególnych kierunków działań, a następnie za sporządzanie na podstawie wyników

monitoringu raportów z ewaluacji. Istotne jest w tym przypadku systematyczne kontrolowanie procesu realizacji Strategii.

Monitoring oraz ewaluacja Strategii

Monitoring stanowi proces regularnego gromadzenia i analizowania informacji dotyczących wdrażania Strategii. Prowadzony jest w celu zapewnienia ciągłości, prawidłowości i efektywności realizacji Strategii. Pozwala wykryć zagrożenia i ewentualną konieczność modyfikacji planowanych działań.

Monitoring będzie przeprowadzony przez wyznaczonych pracowników Urzędu Gminy w Brzeszczach oraz jednostek organizacyjnych gminy Brzeszcze.

Efekty Strategii będą monitorowane i przedstawiane w corocznym Raporcie o stanie gminy, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Raport obejmuje podsumowanie działalności burmistrza w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.

W procesie realizacji Strategii istotna jest również odpowiednio przeprowadzona ewaluacja, dzięki której możliwe będzie określenie jakości i efektów wdrażania strategii.

Dokonywana jest przy uwzględnieniu następujących kryteriów:

- trafności, która pozwala na ocenę adekwatności planowanych celów Strategii względem zidentyfikowanych problemów i wyzwań rozwoju gminy,
- skuteczności, która określa, czy wyznaczone cele są możliwe do osiągnięcia wskutek zaplanowanych działań,
- efektywności, która pozwala ocenić, czy zdefiniowane cele są uzasadnione pod względem przewidywanych nakładów finansowych,
- spójności – zewnętrznej (w zakresie zgodności Strategii z zapisami dokumentów wyższego rzędu) i wewnętrznej (logiczny związek pomiędzy diagnozą, wizją, celami i działaniami Strategii).

Ze względu na moment prowadzenia, wyróżnić można ewaluację ex-ante, mid-term oraz ex-post. Dla „Strategii rozwoju gminy Brzeszcze do roku 2034” rekomendowane są następujące rodzaje oraz szacowane terminy wykonania ewaluacji:

1. Ewaluacja ex-ante - podejmowana przed przyjęciem ostatecznej wersji strategii, element obowiązkowy zgodnie z ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.
2. Ewaluacja mid-term - realizowana mniej więcej w połowie realizacji strategii, czyli zaleca się przeprowadzenie ewaluacji w 2030 roku, czyli po zakończeniu 4 pełnych lat wdrażania Strategii (2026-2029)
3. Ewaluacja ex-post jest prowadzona po zakończeniu realizacji strategii i pełni funkcję podsumowującą cały proces.

Dokumenty wykonawcze

Obowiązkowym elementem systemu realizacji strategii są wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych, tj. obowiązkowych lub fakultatywnych programów, planów, które funkcjonują w gminie Brzeszcze. Istotne by dokumenty te były zgodne z zapisami Strategii rozwoju gminy Brzeszcze do roku 2034, a co za tym idzie w razie potrzeby zaktualizowane dla zachowania spójności wewnętrznej.

Tabela przedstawia dokumenty wykonawcze obowiązujące w gminie Brzeszcze na moment sporządzania Strategii wraz z odniesieniem do ich aktualności, a także wytyczne co do ich sporządzania.

Tabela 14 Dokumenty wykonawcze obowiązujące w gminie Brzeszcze wraz z wytycznymi do ich sporządzenia

Nazwa dokumentu	Szczegóły	Wytyczne do sporządzenia
Planowanie przestrzenne		
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	Gmina Brzeszcze posiada Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjęte na mocy uchwały nr III/28/2024 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 27 czerwca 2024 r.	Przepisy dotyczące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uchylono ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw. Wprowadzono wówczas nowe narzędzie planistyczne – plan ogólny gminy.
Plan ogólny	Brak	Gmina Brzeszcze przystąpiła do sporządzenia planu ogólnego gminy na podstawie uchwały nr LXIV/650/2024 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 26 marca 2024 r.
Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gminy Brzeszcze	W gminie Brzeszcze obowiązuje 25 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.	Aktualizacja obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego może zostać dokonana w zgodzie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Nazwa dokumentu	Szczegóły	Wytyczne do sporządzenia
Plan rozwoju sieci drogowej dla Gminy Brzeszcze na lata 2024-2029	Dokument obowiązujący, przyjęty na mocy uchwały nr VIII/111/2024 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 17 grudnia 2024 r.	Dokument określający podstawowe kierunki prawidłowego rozwoju i utrzymania danej sieci drogowej. Dokument aktualny, rekomendowana aktualizacji w trakcie obowiązywania Strategii.
Energetyka		
Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Brzeszcze	Dokument obowiązujący, przyjęty na mocy uchwały nr IV/52/2019 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 5 marca 2019 r.	Dokument obowiązkowy na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne. Sporządzany na okres 15 lat, aktualizowany co najmniej raz na 3 lata.
Gospodarka komunalna		
Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Brzeszcze na lata 2025-2029	Dokument obowiązujący, przyjęty na mocy uchwały nr VIII/114/2024 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 17 grudnia 2024 r.	Dokument aktualny, wymagający aktualizacji w okresie realizacji Strategii. Jest to obowiązkowy dokument na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie Kodeksu Cywilnego. Sporządzany jest na okres co najmniej pięciu kolejnych lat.
Ochrona i opieka nad zabytkami oraz zarządzanie dziedzictwem		
Gminny program opieki nad zabytkami dla Gminy Brzeszcze na lata 2024-2027	Dokument obowiązujący, przyjęty na mocy uchwały nr VII/95/2024 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 26 listopada 2024 r.	Dokument obowiązkowy, co wynika z ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Opracowywany jest na okres 4 lat. Przyjmuje go rada

Nazwa dokumentu	Szczegóły	Wytyczne do sporządzenia
		gminy, po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków.
Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu		
Program Ochrony Środowiska dla Gminy Brzeszcze na lata 2018-2020	Dokument obowiązujący, przyjęty na mocy uchwały nr XX/195/2020 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 29 września 2020 r.	Dokument obowiązkowy, sporządzany na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Pozwala on realizować politykę ochrony środowiska na poziomie gminy. Konieczna aktualizacja w okresie realizacji Strategii.
Aktualizacja Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Brzeszcze	Dokument obowiązujący, przyjęty na mocy uchwały nr XXXI/221/2016 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 29 września 2016 r.	Dokument sporządzany obowiązkowo w związku z Programem oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032.
Polityka społeczna		
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla gminy Brzeszcze na lata 2022-2031	Dokument obowiązujący, przyjęty na mocy uchwały nr XLVIII/485/2022 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 20 grudnia 2022 r.	Jest to dokument obowiązkowy na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Rekomendowana aktualizacja dokumentu w okresie realizacji Strategii.
Program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej dla gminy Brzeszcze na lata 2024-2030	Dokument obowiązujący, przyjęty na mocy uchwały nr LXIV/649/2024 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 26 marca 2024 r.	Dokument obowiązkowy na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Rekomendowana aktualizacja dokumentu w okresie realizacji Strategii.

Nazwa dokumentu	Szczegóły	Wytyczne do sporządzenia
Program wspierania rodziny dla gminy Brzeszcze na lata 2024-2026	Dokument obowiązujący, przyjęty na mocy uchwały nr LXII/626/2024 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 30 stycznia 2024 r.	Dokument obowiązkowy na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program musi obejmować trzy lata.
Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2026	Dokument obowiązujący, przyjęty na mocy uchwały nr X/124/2025 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 25 lutego 2025 r.	Obowiązkowy dokument na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Sporządzany jest na okres nie dłuższy niż cztery lata. Rekomendowana aktualizacja dokumentu w okresie realizacji Strategii.
Rozwój lokalny		
Roczny program współpracy Gminy Brzeszcze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2025 rok	Dokument obowiązujący, przyjęty na mocy uchwały nr VI/66/2024 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 29 października 2024 r., zmienionej uchwałą nr VII/100/2024 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 26 listopada 2025 r.	Program przyjmowany corocznie. Określa obszary współpracy finansowej i niefinansowej z organizacjami pozarządowymi. Konieczna coroczna aktualizacja w okresie realizacji Strategii.
Zarządzanie kryzysowe		
Plan Zarządzania Kryzysowego gminy	Plan zarządzania kryzysowego Gminy Brzeszcze (2013)	Dokument sporządzany na podstawie ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym.

Nazwa dokumentu	Szczegóły	Wytyczne do sporządzenia
Finanse publiczne		
Wieloletnia Prognoza Finansowej Gminy Brzeszcze na lata 2025-2038	Ostatnia zmiana na podstawie uchwały nr XII/135/2025 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 13 stycznia 2025 r.	Dokument aktualny, aktualizacja zgodnie z potrzebami. Rekomendowana aktualizacja dokumentu w okresie realizacji Strategii.
Budżet Gminy Brzeszcze	Ostatnia zmiana na podstawie uchwały nr XII/136 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 29 kwietnia 2025 r.	Uchwała przyjmowana corocznie. Powinna odzwierciedlać cele i kierunki działań określone w strategii, zintegrowane z wieloletnią prognozą finansową.

Źródło: opracowanie własne

Ramy finansowe i źródła finansowania

W celu skutecznej realizacji przedsięwzięć zaplanowanych w „Strategii rozwoju gminy Brzeszcze do roku 2034” oraz urzeczywistnienia założonej wizji, samorząd będzie poszukiwał wszelkich dostępnych źródeł finansowania poszczególnych zadań.

Kluczowe aspekty finansowania działań zaplanowanych w ramach Strategii to realistyczny budżet, co oznacza, że Strategia musi uwzględniać realne możliwości finansowe Gminy oraz efektywne zarządzanie finansami - optymalizacja wydatków, poszukiwanie oszczędności, efektywne wykorzystanie środków.

Zasadnicze znaczenie dla sfinansowania Strategii mają w szczególności:

- środki własne Gminy Brzeszcze;
- środki z budżetu jednostek samorządu terytorialnego, w tym regionalne, powiatowe (m. in. Województwo Małopolskie, Powiat Oświęcimski);
- środki z budżetu państwa, w tym wsparcie dostępne w ramach specjalnych linii budżetowych np. tarczy antykryzysowych;
- Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (FENIKS) - dotyczące finansowania projektów przyczyniających się do rozwoju gospodarki niskoemisyjnej, ochrony środowiska oraz przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu;
- Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) - fundusze te mogą zostać wykorzystane na realizację projektów badawczo-rozwojowych, innowacyjnych oraz takich, które będą zwiększać konkurencyjność lokalnej gospodarki;
- Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS) - odnoszą się do finansowania projektów związanych z poprawą sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy, zwiększeniem dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zapewnieniem opieki nad dziećmi, podnoszeniem jakości edukacji i rozwoju kompetencji, integracją społeczną, rozwojem usług społecznych i ekonomii społecznej oraz ochrony zdrowia;

- Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC) - dedykowane dla projektów związanych z rozwojem cyfryzacji, w tym z rozwojem e-usług oraz wzmocnieniem cyberbezpieczeństwa w przedsiębiorstwach i JST;
- Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027;
- pożyczki i kredyty bankowe oraz inne instrumenty zwrotne;
- środki sektora prywatnego.

Coroczny budżet Gminy stanowi jeden z podstawowych instrumentów wdrożeniowych Strategii. Planując budżet Gminy Brzeszcze na kolejny rok oraz Wieloletnią Prognozę Finansową na kolejne lata należy uwzględniać zadania znajdujące się w przedmiotowym dokumencie i przypisać im kwoty zgodnie z zaplanowanym budżetem zadań, na etapie ich przygotowania do realizacji.

Powyższe działania zagwarantują odpowiednie zaplanowanie wysokości środków finansowych niezbędnych do realizacji wyznaczonych przedsięwzięć, ponieważ będą one odpowiadały środkom finansowym, jakimi dysponuje w danym momencie samorząd.

W związku z m. in. niestabilną sytuacją ekonomiczną i gospodarczą kraju, precyzyjne określenie kwot przewidzianych na realizację poszczególnych przedsięwzięć nie jest możliwe.

Biorąc pod uwagę wydatki inwestycyjne Gminy Brzeszcze w ciągu ostatnich pięciu lat, czyli w okresie od 2020 r. do 2024 r., na realizację zadań co roku wydano średnio 26 mln zł.

Szacuje się, że łączna wartość wydatków ponoszonych na realizację Strategii w okresie jej obowiązywania (do 2034), w zakresie zadań realizowanych przez Gminę Brzeszcze, wyniesie około 185 mln zł. Szacunki będą precyzowane każdorazowo podczas przygotowywania zadań, mając na uwadze aktualne zobowiązania wynikające z zadań już wprowadzonych do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Brzeszcze, z uwzględnieniem finansowania zewnętrznego, pozyskanego m. in. z dotacji oraz zwrotnych instrumentów finansowych budżetu państwa oraz Unii Europejskiej.

Spis tabel

Tabela 1 Cele strategiczne i operacyjne w sferze społecznej	16
Tabela 2 Cele strategiczne i operacyjne w sferze gospodarczej	17
Tabela 3 Cele strategiczne i operacyjne w sferze przestrzennej	18
Tabela 4 Cele strategiczne i operacyjne w sferze klimatyczno-środowiskowej	18
Tabela 5 Kierunki działań w sferze społecznej	21
Tabela 6 Kierunki działań w sferze gospodarczej	23
Tabela 7 Kierunki działań w sferze przestrzennej	24
Tabela-8 Kierunki działań w sferze klimatyczno-środowiskowej.....	25
Tabela 9 Oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia dla celu strategicznego wyznaczonego w sferze społecznej	27
Tabela 10 Oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia dla celu strategicznego wyznaczonego w sferze gospodarczej	32
Tabela 11 Oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia dla celu strategicznego wyznaczonego w sferze przestrzennej.....	34
Tabela 12 Oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia dla celu strategicznego wyznaczonego w sferze klimatyczno-środowiskowej.....	36
Tabela 13 Charakterystyka Jednolitych Części Wód na terenie gminy Brzeszcze	65
Tabela 14 Dokumenty wykonawcze obowiązujące w gminie Brzeszcze wraz z wytycznymi do ich sporządzenia.....	75

Spis map

Mapa 1 Obszar transformacji energetycznej – Małopolska Zachodnia	69
Mapa 2 Obszary cenne przyrodniczo	70

Strategia rozwoju gminy stanowi istotny dokument planowania rozwoju lokalnego, określający kluczowe kierunki rozwoju gminy. Wskazuje wizję, cele strategiczne i operacyjne oraz kierunki działań wyznaczone do realizacji w okresie jej obowiązywania.

Strategia po pierwsze stanowi użyteczne narzędzie integrowania polityk, programów i sektorowych planów rozwojowych.

Po drugie, strategia umożliwia efektywne aplikowanie i pozyskiwanie środków zewnętrznych, w tym przede wszystkim w ramach FEM 2021-2027.

Po trzecie, strategia stanowi impuls rozwojowy, ukierunkowany na zwiększenie poziomu zadowolenia z zamieszkiwania gminy przez jej mieszkańców, w oparciu o wysokiej jakości usługi publiczne oraz nowoczesną, dostosowaną do potrzeb infrastrukturę publiczną oraz zadowolenia przedsiębiorców z terenu gminy dzięki stworzonym możliwościom długofalowego rozwoju.

Projekt „Strategii rozwoju gminy Brzeszcze do roku 2034” został opracowany zgodnie z Uchwałą nr III/30/2024 Rady miejskiej w Brzeszczach z dnia 27 czerwca 2024 r. w sprawie w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii rozwoju gminy Brzeszcze do roku 2034 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji, zmienionej uchwałą nr X/126/2025 z dnia 25 lutego 2025 roku oraz uchwałą nr XVI/171/2025 z dnia 23 września 2025 r.

Dokument został poddany konsultacjom, prowadzonym na podstawie art. 5a ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025, poz.1153), art. 6 ust.3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025, poz. 198) oraz uchwały Nr XXIV/187/2016 Rady Miejskiej w Brzeszczach w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Gminy Brzeszcze. Raport z konsultacji został opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Brzeszczach.

Projekt „Strategii rozwoju gminy Brzeszcze do roku 2034” został zaopiniowany przez Zarząd Województwa Małopolskiego. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie uzgodnił możliwość odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Strategii rozwoju gminy Brzeszcze do roku 2034”. Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny stwierdził brak podstaw prawnych do przeprowadzenia postępowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla ww. projektu.

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym (art. 10e) strategia rozwoju gminy, od 1.07.2026 roku będzie obowiązkowym dokumentem. Wobec powyższego podjęcie uchwały ws. przyjęcia „Strategii rozwoju gminy Brzeszcze do roku 2034” jest zasadne i konieczne.